

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA SPERSONALIZOWANEGO WNIOSKU O PRYZNANIE PŁATNOŚCI I MATERIAŁU GRAFICZNEGO NA ROK 2015¹

Niniejsza instrukcja dotyczy wstępnie wypełnionych, na podstawie danych z poprzedniego roku, wniosków o przyznanie płatności. Pełne informacje dotyczące zasad i warunków przyznawania płatności na rok 2015 zawarte są w *Szczegółowej instrukcji wypełniania wniosku o przyznanie płatności na rok 2015*, zamieszczonej na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl oraz dostępnej w biurach powiatowych, oddziałach regionalnych ARiMR i ośrodkach doradztwa rolniczego.

A. INFORMACJE OGÓLNE

W roku 2015 na jednym formularzu wniosku można ubiegać się o:

- 1) przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, tj.:
 - jednolitej płatności obszarowej oraz płatności za zazielenienie,
 - płatności dodatkowej,
 - płatności dla młodych rolników,
 - płatności do powierzchni uprawy buraków cukrowych,
 - płatności do powierzchni uprawy konopi włóknistych,
 - płatności do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych,
 - płatności do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych,
 - płatności do powierzchni upraw owoców miękkich (truskawek lub malin),
 - płatności do powierzchni uprawy pomidorów,
 - płatności do powierzchni uprawy lnu,
 - płatności do powierzchni uprawy chmielu,
 - płatności do krów,
 - płatności do bydła,
 - płatności do owiec,
 - płatności do kóz,
 - płatności niezwiązanej do tytoniu;
- 2) przyznanie płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW);
- 3) przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie;
- 4) przyznanie płatności ekologicznej (PROW 2014-2020);
- 5) przyznanie płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie;
- 6) wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013).

Dodatkowo, w przypadku płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), płatności ekologicznej (PROW 2014-2020) albo płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), można ubiegać się o rekompensatę kosztów transakcyjnych. W przypadku płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) rekompensata kosztów transakcyjnych przysługuje w ramach Pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000, Pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 lub Pakietu 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie, w przypadku płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013) – w ramach Pakietu 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000 lub Pakietu 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000 oraz w ramach wszystkich pakietów płatności ekologicznej (PROW 2014-2020).

We wniosku o przyznanie płatności można także wnioskować o uznanie za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw albo wystąpić z systemu dla małych gospodarstw. Kwota płatności w tym systemie nie może przekroczyć równowartości w złotych kwoty 1 250 euro na gospodarstwo. Rolnik, którego łączna kwota płatności bezpośrednich, nie przekroczy równowartości w złotych kwoty 1 250 euro zostanie „automatycznie” włączony do systemu dla małych gospodarstw. Rolnik może do dnia 9 czerwca 2015 r. złożyć wniosek o wystąpienie z tego systemu, z tym, że rolnik taki w kolejnych latach nie może być już ponownie włączony do systemu dla małych gospodarstw. Rolnik, którego kwota płatności bezpośrednich, przekracza równowartość w złotych kwoty 1 250 euro, może również uczestniczyć w systemie dla małych gospodarstw, pod warunkiem, że we wniosku o przyznanie płatności lub na odrębnym wniosku złoży oświadczenie o uznanie za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw.

Rolnik jest odpowiedzialny za złożenie prawidłowego wniosku o przyznanie płatności, w stosownych przypadkach powinien dokonać koniecznych poprawek i zmian. Dlatego też przed złożeniem wniosku należy **obowiązkowo zweryfikować** poprawność zawartych w nim danych. Brak zgodności danych zawartych we wniosku ze stanem faktycznym może skutkować zmniejszeniem kwoty płatności lub odmową jej przyznania.

Termin składania wniosku

W roku 2015 wniosek o przyznanie płatności wraz z wymaganymi załącznikami (dokumentami), w tym wypełnionym materiałem graficznym składa się w terminie **od dnia 15 marca do dnia 15 maja**. Wniosek o przyznanie płatności wraz z załącznikami może być także złożony w terminie 25 dni kalendarzowych po terminie składania wniosków, tj. do dnia 9 czerwca 2015 r., jednak za każdy dzień roboczy opóźnienia, licząc od dnia 18 maja 2015 r., stosowane będzie zmniejszenie płatności w wysokości 1% należnej kwoty płatności.

Wniosek i załączniki do wniosku składane przez rolnika uznaje się za złożone, jeżeli są podpisane z podaniem imienia i nazwiska.

Termin składania zmiany do wniosku

Zmiany do wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich (z wyłączeniem płatności związanych do zwierząt), płatności niezwiązanej do tytoniu, płatności ONW, płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) (z wyłączeniem płatności w zakresie zachowania zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w gospodarstwie), płatności ekologicznej (PROW 2014-2020) albo płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013) (z wyłączeniem płatności w zakresie zachowania zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w gospodarstwie) albo o wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013) można składać do **dnia 1 czerwca 2015 r.** Ostateczny termin składania zmian do wniosku upływa w dniu 9 czerwca 2015 r., z tym, że złożenie zmiany do wniosku po dniu 1 czerwca 2015 r. skutkuje pomniejszeniem płatności do powierzchni objętej tą zmianą o 1% za każdy dzień roboczy opóźnienia.

Zmiana do wniosku o przyznanie płatności może polegać na dodaniu nowych działek ewidencyjnych lub działek rolnych (wraz z wymaganymi dla nich załącznikami) do uprzednio złożonego wniosku o przyznanie danej płatności (**nie jest możliwe zwiększenie powierzchni działek rolnych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności**). Zmiana do złożonego wniosku o przyznanie płatności może polegać także na zmniejszeniu zadeklarowanych wcześniej powierzchni działek rolnych.

Zmiany do wniosku oraz uzupełnienie braków, w tym złożenie załączników oraz wypełnionych materiałów graficznych, składa się na formularzu wniosku z zaznaczonym celem złożenia: *Zmiana do wniosku*. Uzupełnienie braku we wniosku do dnia 1 czerwca 2015 r. nie skutkuje zmniejszeniem należnych płatności. Uzupełnienie braków we wniosku od dnia 2 czerwca do dnia 9 czerwca 2015 r. skutkuje zmniejszeniem płatności do powierzchni, której dotyczą składane uzupełnienia. Wniosek rozpatrywany jest jedynie w zakresie, w jakim został on prawidłowo wypełniony, w terminie do 9 czerwca 2015 r., oraz na podstawie dołączonych do niego prawidłowych dokumentów. Braki we wniosku oraz na załącznikach i na materiale graficznym, uzupełnione po dniu 9 czerwca 2015 r., nie są uwzględniane w prowadzonym postępowaniu administracyjnym w sprawie przyznania płatności.

Składanie wniosków przez Internet

Wniosek o przyznanie płatności można złożyć także za pomocą aplikacji e-Wniosek dostępnej na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl. Aplikacja e-Wniosek umożliwi wypełnienie wniosku, wypełnienie materiału graficznego, dołączenie do wniosku pozostałych wymaganych załączników.

Korzyści płynące ze złożenia wniosku za pomocą aplikacji e-Wniosek to m.in. ułatwienia w wypełnianiu formularza wniosku o przyznanie płatności, poprzez wprowadzenie przyjaznego interfejsu użytkownika, poinformowanie rolnika podczas wypełniania wniosku o stwierdzonych brakach we wniosku o przyznanie płatności oraz możliwość bieżącego śledzenia przez rolnika, na jakim etapie rozpatrywania przez ARiMR jest wniosek.

Warunkiem złożenia wniosku o przyznanie płatności za pomocą aplikacji e-Wniosek jest nadanie rolnikowi loginu i kodu dostępu. Wniosek o nadanie loginu i kodu dostępu składa się do kierownika biura powiatowego ARiMR właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę rolnika. Formularz ten jest dostępny na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl oraz w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR.

¹ Niniejsza instrukcja została opracowana na podstawie projektowanych przepisów i określone w niej zasady przyznawania płatności mogą ulec zmianie.

Doręczenie decyzji

Jeżeli decyzja w sprawie przyznania płatności, uwzględnia w całości żądanie rolnika i nie określa zmniejszeń, wykluczeń lub pozostałych kar administracyjnych oraz nie ustala kwot podlegających odliczeniu, decyzję tę doręcza się jedynie na żądanie rolnika. Za dzień doręczenia decyzji, w przypadku, gdy rolnik nie wystąpił z żądaniem jej doręczenia, uznaje się dzień uznania (wpływu) środków finansowych na rachunku bankowym rolnika. Żądanie doręczenia decyzji składa się do kierownika biura powiatowego ARiMR właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę rolnika, w terminie 14 dni od dnia uznania przyznanej płatności na rachunku bankowym rolnika. W przypadku, gdy rolnik wystąpił z żądaniem doręczenia decyzji, odwołanie od tej decyzji wnosi się w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

A1. OGÓLNE ZASADY PRYZNANIA PŁATNOŚCI W ROKU 2015

Szczegółowe zasady przyznawania płatności objętych wnioskiem o przyznanie płatności na rok 2015 oraz opracowane przez ARiMR wzory dokumentów są zamieszczone na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl i dostępne w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR.

Rolnik aktywny zawodowo

Płatności bezpośrednie, płatność ONW i płatność ekologiczna (PROW 2014-2020) przysługują rolnikowi, który spełnia warunki rolnika aktywnego zawodowo. Co do zasady, **za rolników nieaktywnych zawodowo** uznaje się osoby, które: administrują portami lotniczymi, wodociągami, trwałymi terenami sportowymi i rekreacyjnymi lub świadczą usługi przewozu kolejowego lub usługi w zakresie obrotu nieruchomościami. Osoby te mogą otrzymać wskazane płatności, jeżeli:

- roczna kwota płatności bezpośrednich wynosi co najmniej 5% całości przychodów uzyskanych z działalności pozarolniczej w ostatnim roku obrotowym, za który dowody takie są dostępne lub
- ich działalność rolnicza nie ma charakteru marginalnego, co będzie ustalane poprzez sprawdzenie czy całość przychodów z działalności rolniczej stanowi co najmniej $\frac{1}{3}$ całości przychodów danego podmiotu, lub
- ich główną działalność gospodarczą lub przedmiot działalności stanowi wykonywanie działalności rolniczej, co będzie weryfikowane poprzez sądowe i urzędowe rejestry przedsiębiorstw.

Za rolników aktywnych zawodowo uznaje się rolników, którzy otrzymali w poprzednim roku płatności bezpośrednie (finansowane z budżetu Unii Europejskiej) nie przekraczające równowartości w złotych kwoty 5 000 euro.

Jednolita płatność obszarowa

Jednolita płatność obszarowa przysługuje do zadeklarowanej do płatności powierzchni działek rolnych, położonych na gruntach kwalifikujących się do przyznania płatności (kwalifikujące się hektary), pozostającej w posiadaniu rolnika w dniu 31 maja roku, w którym rolnik składa wniosek. Płatność przysługuje do powierzchni, na której prowadzona jest działalność rolnicza przez cały rok kalendarzowy, a łączna powierzchnia gruntów objętych obszarem zatwierdzonym nie jest mniejsza niż 1 ha lub kwota płatności bezpośrednich, przed zastosowaniem ewentualnych zmniejszeń, wynosi co najmniej równowartość w złotych kwoty 200 euro, w przypadku gdy rolnik spełnia warunki do przyznania płatności związanych do zwierząt i złożył wniosek o przyznanie tych płatności.

Do jednolitej płatności obszarowej kwalifikują się: grunty orne (grunty uprawiane w celu produkcji roślinnej lub obszary dostępne dla produkcji roślinnej, ale ugorowane, bez względu na to czy grunty te znajdują się pod uprawą szklarniową lub pod stałym lub ruchomym przykryciem), trwałe użytki zielone (grunty wykorzystywane do uprawy traw lub innych pastwiny roślin zielnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych), które nie były objęte płodozmianną danego gospodarstwa rolnego przez okres pięciu lat lub dłużej (wstecz)], uprawy trwałe (uprawy, które zajmują grunty przez okres 5 lat lub dłużej (inne niż trwałe użytki zielone) i dają powtarzające się zbiory). Uprawy trwałe obejmują także szkółki i zagajniki o krótkiej rotacji (gatunki z rodzaju wierzba, topola i brzoza), plantacje drzewek bożonarodzeniowych. Do jednolitej płatności obszarowej kwalifikują się także obszary zalesione po 2008 r. w ramach działania zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne - Schemat I - zalesianie gruntów rolnych realizowanego w ramach PROW 2007-2013 oraz obszary, które będą zalesiane w ramach PROW 2014-2020, a które w roku 2008 kwalifikowały się do przyznania jednolitej płatności obszarowej.

Do jednolitej płatności obszarowej kwalifikują się także: elementy krajobrazu stanowiące tradycyjnie element dobrej kultury rolnej lub użytkowania ziemi, tj. rowy, nieutwardzone drogi dojazdowe wydzielone w obrębie działek rolnych, pasy zadrzewień, żywopłoty, jeżeli ich całkowita szerokość nie przekracza 2 m oraz elementy krajobrazu podlegające zachowaniu w ramach dobrej kultury rolnej, tj. rowy do 2 m szerokości, drzewa będące pomnikami przyrody, oczka wodne o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m², grunty orne oraz trwałe użytki zielone, na których znajdują się pojedyncze drzewa, o ile ich zagęszczenie na hektar nie przekracza 100 drzew i działalność rolnicza na tych gruntach prowadzona jest w podobny sposób, jak na działkach rolnych bez drzew. Do płatności kwalifikuje się także powierzchnia stref buforowych, określona w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

W przypadku ubiegania się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej do wniosku dołącza się:

- podpisane materiały graficzne, na których wyrysowane są wszystkie działki rolne deklarowane do płatności i jeśli dotyczy - elementy krajobrazu podlegające zachowaniu,
- oświadczenie o wyrażeniu zgody współposiadacza na przyznanie płatności, jeżeli deklarowane działki rolne są przedmiotem współposiadania na dzień 31 maja roku składania wniosku (nie dotyczy małżonków),
- oświadczenie o uprawie konopi i etykiety stosowane na opakowaniach nasion konopi (jeśli dotyczy).

Płatność za zazielenienie

Wszyscy rolnicy ubiegający się o jednolitą płatność obszarową otrzymają płatność za zazielenienie. Warunkiem przyznania płatności jest realizacja praktyk zazielenienia w zakresie:

- dywersyfikacji upraw,
- utrzymania trwałych użytków zielonych, w tym cennych przyrodniczo (TUZ),
- utrzymania obszarów proekologicznych (EFA).

Z obowiązku realizacji powyższych praktyk wyłączeni są rolnicy, którzy:

- prowadzą działalność rolniczą na powierzchni gruntów ornych mniejszej niż 10 ha i nie posiadają trwałych użytków zielonych, lub
- włączeni zostaną do systemu dla małych gospodarstw, lub
- prowadzą w całym gospodarstwie produkcję metodami ekologicznymi, zgodnie z przepisami o rolnictwie ekologicznym.

Z realizacji praktyk zazielenienia możliwe jest także wyłączenie rolników, którzy na części gruntów ornych w gospodarstwie prowadzą produkcję ekologiczną pod warunkiem, że pozostała powierzchnia gruntów ornych zajmuje powierzchnię poniżej 10 ha.

Obowiązek stosowania dywersyfikacji upraw dotyczy rolników posiadających co najmniej 10 ha gruntów ornych, z uwzględnieniem gruntów ornych nie deklarowanych do jednolitej płatności obszarowej. W przypadku, gdy grunty orne zajmują:

- od 10 do 30 ha – wymagane są minimum 2 różne uprawy na tych gruntach, a uprawa główna nie powinna zajmować więcej niż 75% gruntów ornych;
- powyżej 30 ha – wymagane są minimum 3 uprawy na gruntach ornych, przy czym uprawa główna nie może zajmować więcej niż 75% gruntów ornych, a dwie uprawy główne łącznie nie mogą zajmować więcej niż 95% gruntów ornych.

Zasady ustalania powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie zostały opisane w sekcji H niniejszej instrukcji. Przy wyliczaniu udziału upraw w gospodarstwie uwzględnia się te uprawy, które prowadzone były w okresie od dnia 15 maja do dnia 15 lipca 2015 r. Za uprawę uznaje się: uprawę dowolnego rodzaju zdefiniowanego w klasyfikacji botanicznej upraw, uprawę dowolnego gatunku w przypadku *Brassicaceae*, *Solanaceae* i *Cucurbitaceae*, grunt ugorowany oraz trawę lub inne pastewne rośliny zielne. Formy jare i ozime uważa się za odrębne uprawy, nawet jeżeli należą do tego samego rodzaju. Szczegółowy wykaz upraw dostępny jest w sekcji I niniejszej instrukcji oraz na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl w sekcji płatności bezpośrednie.

Za praktykę równoważną do dywersyfikacji upraw uznaje się realizację wymogów w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone działania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020). Odstępstwa od obowiązku realizacji praktyki dywersyfikacji upraw są określone w sekcji I niniejszej instrukcji oraz są zamieszczone na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl.

Utrzymanie trwałych użytków zielonych (TUZ), w tym wyznaczonych TUZ cennych przyrodniczo wiąże się z:

- zakazem zaorywania lub przekształcania wyznaczonych trwałych użytków zielonych cennych przyrodniczo, położonych na obszarach Natura 2000. W przypadku ich zaorania lub przekształcenia rolnik ma obowiązek ponownego przekształcenia tego obszaru w trwały użytek zielony (TUZ powstały w wyniku ponownego przekształcenia uznany będzie za TUZ cenny przyrodniczo), nie później niż do dnia 31 maja roku następującego po roku złożenia wniosku o przyznanie płatności. Powierzchnia TUZ cennych przyrodniczo podana jest w kolumnie 6 *Informacji dotyczącej działek deklarowanych do płatności*.
- zakazem przekształcania trwałych użytków zielonych, gdy wskaźnik udziału powierzchni trwałych użytków zielonych ogółem w powierzchni użytków rolnych zmniejszy się o więcej niż 5% w stosunku do wskaźnika ustalonego w roku referencyjnym (2015) na poziomie kraju. W takim przypadku na rolników, którzy dokonali przekształcenia TUZ nakłada się obowiązek ich przywrócenia lub ustanowienia, nie później niż do dnia 31 maja roku następującego po roku złożenia wniosku o przyznanie płatności. Procentowa zmiana wskaźnika z danego roku w stosunku do wskaźnika z roku referencyjnego określana jest corocznie, w terminie do dnia 30 listopada, przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w drodze obwieszczenia.

Obowiązek utrzymania obszarów proekologicznych (obszary EFA) dotyczy rolników posiadających ponad 15 ha gruntów ornych. Rolnicy ci zobowiązani są do utrzymania obszarów EFA na powierzchni odpowiadającej przynajmniej 5% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie.

Zasady deklarowania elementów EFA są opisane w sekcji D.2 oraz G niniejszej instrukcji. Szczegółowe zasady realizacji praktyk zazielenienia są dostępne na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl oraz w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR. Na stronie internetowej Agencji dostępny jest także kalkulator w zakresie płatności za zazielenienie oraz broszura „Zazielenienie. Rolniku! Sprawdź, co to dla Ciebie oznacza”.

Rolnicy podlegający obowiązkowi realizacji praktyk w zakresie dywersyfikacji upraw lub utrzymania obszaru EFA zobowiązani są do:

- podania we wniosku o przyznanie płatności poszczególnych upraw i ich powierzchni,
- dołączenia do wniosku oświadczenia o powierzchni obszarów proekologicznych,
- wyrysowania poszczególnych upraw i elementów proekologicznych na materiale graficznym.

Rolnicy realizujący wspólnie praktykę utrzymania obszarów proekologicznych do wniosku o przyznanie płatności dołączają umowę oraz deklarację o wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych.

Płatność dodatkowa

Płatność dodatkowa przysługuje rolnikowi, jeżeli łączna powierzchnia gruntów objętych obszarem zatwierdzonym do jednolitej płatności obszarowej, będących w posiadaniu rolnika, jest większa niż 3 ha. Płatność dodatkowa przysługuje do powierzchni mieszczącej się w przedziale 3,01-30 ha (maksymalnie do powierzchni 27 ha na gospodarstwo). Płatność ta przysługuje tylko tym rolnikom, którzy nie podzieliili (w sposób sztuczny) gospodarstwa po dniu 18.10.2011 r., w celu uzyskania tej płatności.

Płatność dla młodych rolników

Płatność przysługuje do powierzchni gruntów objętych obszarem zatwierdzonym do jednolitej płatności obszarowej, rolnikowi który:

- jest osobą fizyczną, która po raz pierwszy zakłada gospodarstwo rolne, jako kierująca gospodarstwem rolnym, lub która założyła już takie gospodarstwo rolne w ciągu 5 lat przed pierwszym złożeniem wniosku o przyznanie jednolitej płatności obszarowej w ramach systemu płatności bezpośrednich na lata 2015-2020 oraz której wiek w pierwszym roku składania wniosku o przyznanie jednolitej płatności obszarowej w ramach systemu płatności bezpośrednich na lata 2015-2020 nie przekracza 40 lat (tj. nie ukończyła 41 roku życia w pierwszym roku składania wniosku o przyznanie jednolitej płatności obszarowej w ramach systemu płatności bezpośrednich na lata 2015-2020);
- jest osobą prawną, pod warunkiem, że przynajmniej jedna osoba fizyczna, której wiek w pierwszym roku składania przez osobę prawną wniosku o przyznanie płatności dla młodego rolnika nie przekracza 40 lat oraz która rozpoczęła sprawowanie kontroli nad osobą prawną w ciągu 5 lat przed dniem złożenia przez osobę prawną pierwszego wniosku o przyznanie płatności dla młodego rolnika, sprawuje efektywną i długoterminową kontrolę (ponosi ryzyko finansowe, pobiera korzyści, zarządza) nad osobą prawną (samodzielnie lub z innymi osobami) w pierwszym roku składania przez osobę prawną wniosku o przyznanie płatności dla młodego rolnika.

Płatność przyznawana jest na okres maksymalnie pięciu lat, przy czym okres ten skracany będzie o liczbę lat, które upłynęły między rozpoczęciem działalności rolniczej przez młodego rolnika, a pierwszym złożeniem wniosku o płatność dla młodych rolników. W przypadku osób prawnych okres ten skracany będzie o liczbę lat, które upłynęły między rozpoczęciem działalności rolniczej przez osobę fizyczną sprawującą kontrolę nad osobą prawną, a pierwszym złożeniem wniosku o płatność dla młodych rolników przez tę osobę prawną.

Płatność dla młodych rolników przysługuje do powierzchni gruntów objętych obszarem zatwierdzonym do jednolitej płatności obszarowej nie większej niż 50 ha.

Rolnik, będący osobą prawną lub jednostką nieposiadającą osobowości prawnej, powinien dołączyć do wniosku dokumenty potwierdzające sprawowanie trwałej i faktycznej kontroli nad osobą prawną lub jednostką nieposiadającą osobowości prawnej, o ile obowiązek taki wynika z przepisów wykonawczych wydanych na podstawie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

Płatności związane do powierzchni upraw

Płatności związane do powierzchni upraw przysługują rolnikowi, który spełnia minimalne wymagania do przyznania płatności bezpośrednich, do powierzchni działki rolnej, będącej w posiadaniu rolnika w dniu 31 maja 2015 r.

Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych przysługuje do powierzchni uprawy buraków cukrowych, jeżeli uprawa prowadzona jest na obszarze kwalifikującym się do przyznania jednolitej płatności obszarowej. Płatność przysługuje do powierzchni zadeklarowanej we wniosku o przyznanie tej płatności i nie większej niż powierzchnia objęta umową, która powinna zawierać zobowiązanie rolnika do wytworzenia i dostarczenia odbiorcy oznaczonej ilości produktów rolnych z oznaczonej powierzchni gruntów oraz zobowiązanie odbiorcy do odbioru produktów w umówionym terminie i zapłaty umówionej ceny oraz przeznaczenia buraków na produkcję cukru. Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi co najmniej 0,1 ha. Do wniosku należy dołączyć umowę.

Płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych przysługuje do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych, jeżeli uprawa prowadzona jest na obszarze kwalifikującym się do przyznania jednolitej płatności obszarowej. Płatność przysługuje do powierzchni zadeklarowanej we wniosku o przyznanie tej płatności i nie większej niż powierzchnia objęta umową, która powinna zawierać zobowiązanie rolnika do wytworzenia i dostarczenia odbiorcy oznaczonej ilości produktów rolnych z oznaczonej powierzchni gruntów oraz zobowiązanie odbiorcy do odbioru produktów w umówionym terminie i zapłaty umówionej ceny oraz przeznaczenia ziemniaków na produkcję skrobi ziemniaczanej. Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi co najmniej 0,1 ha. Do wniosku należy dołączyć umowę.

Płatność do powierzchni upraw owoców miękkich (truskawek lub malin) przysługuje do powierzchni uprawy truskawek lub malin, jeżeli uprawa prowadzona jest na obszarze kwalifikującym się do przyznania jednolitej płatności obszarowej. Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi co najmniej 0,1 ha. Nie jest wymagana umowa.

Płatność do powierzchni uprawy chmielu przysługuje do powierzchni uprawy chmielu w rejonie: lubelskim, wielkopolskim lub dolnośląskim, jeżeli uprawa prowadzona jest na obszarze kwalifikującym się do przyznania jednolitej płatności obszarowej. Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi co najmniej 0,1 ha. Nie jest wymagana umowa.

Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych przysługuje rolnikowi, który prowadzi w plonie głównym uprawę roślin wysokobiałkowych, takich jak: bób, bobik, ciecierzka, fasola zwykła, fasola wielokwiatowa, groch siewny, groch siewny cukrowy, soczewica jadalna, soja zwyczajna, łubin biały, łubin wąskolistny, łubin żółty, peluszką, seradela uprawna, wyka siewna, koniczyna czerwona, koniczyna biała, koniczyna białoróżowa, koniczyna perska, koniczyna krwistoczerwona, koniczyna zwyczajna, esparceta siewna, lucerna siewna, lucerna mieszańcowa, lucerna chmielowa, lędźwian, nostryk i wyka kosmata. Płatność ta przysługuje maksymalnie do powierzchni 75 ha. Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi co najmniej 0,1 ha. Powierzchnia zgłoszona do tej płatności może być uznana, za obszar proekologiczny. Nie jest wymagana umowa.

Płatność do powierzchni uprawy pomidorów przysługuje do powierzchni uprawy pomidorów kwalifikującej się do przyznania jednolitej płatności obszarowej. Płatność przysługuje do powierzchni zadeklarowanej we wniosku o przyznanie tej płatności i nie większej niż powierzchnia objęta umową, która

powinna zawierać zobowiązanie rolnika do wytworzenia i dostarczenia odbiorcy oznaczonej ilości produktów rolnych z oznaczonej powierzchni gruntów oraz zobowiązanie odbiorcy do odbioru produktów w umówionym terminie i zapłaty umówionej ceny. Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi co najmniej 0,1 ha. Do wniosku należy dołączyć umowę.

Płatność do powierzchni uprawy lnu przysługuje rolnikowi, który prowadzi uprawę lnu, na gruntach kwalifikujących się do przyznania jednolitej płatności obszarowej. Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi co najmniej 0,1 ha. Nie jest wymagana umowa.

Płatność do powierzchni uprawy konopi włóknistych przysługuje rolnikowi, który prowadzi uprawę konopi włóknistych na gruntach kwalifikujących się do przyznania jednolitej płatności obszarowej, przy zastosowaniu odmian zawierających w uprawie polowej maksymalnie 0,2% tetrahydrokanabinolu (THC) w suchej masie rośliny. Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi co najmniej 0,1 ha. Nie jest wymagana umowa, natomiast do wniosku należy dołączyć: oświadczenie o uprawie konopi i etykiety stosowane na opakowaniach nasion konopi.

Płatności związane do zwierząt

Płatności związane do zwierząt przysługują rolnikowi, który spełnia minimalne wymagania do przyznania płatności bezpośrednich.

Płatność do bydła przysługuje do zwierząt gatunku bydło domowe (*Bos taurus*), na terenie całego kraju, niezależnie od płci i kierunku produkcji, pod warunkiem, że:

- wiek zwierząt w dniu 15 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, nie przekracza 24 miesięcy,
- rolnik posiada zwierzęta przez okres przetrzymywania określony w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, co potwierdzi wpis do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych, o którym mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt,
- liczba zwierząt, objętych wnioskiem o przyznanie tej płatności wynosi co najmniej 3 sztuki.

Płatność przysługuje maksymalnie do 30 sztuk.

Płatność do krów przysługuje do samic gatunku bydło domowe (*Bos taurus*), na terenie całego kraju, niezależnie od kierunku produkcji, pod warunkiem, że:

- wiek krów w dniu 15 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, przekracza 24 miesiące,
- rolnik posiada krowy przez okres przetrzymywania określony w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, co potwierdzi wpis do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych, o którym mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt,
- liczba krów, objętych wnioskiem o przyznanie tej płatności wynosi co najmniej 3 sztuki.

Płatność przysługuje maksymalnie do 30 sztuk.

Płatność do owiec przysługuje do samic gatunku owca domowa (*Ovis aries*), na terenie całego kraju, pod warunkiem, że:

- wiek zwierząt w dniu 15 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, wynosi co najmniej 12 miesięcy,
- rolnik posiada zwierzęta przez okres przetrzymywania określony w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, co potwierdzi wpis do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych, o którym mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt,
- liczba zwierząt, objętych wnioskiem o przyznanie danej płatności wynosi co najmniej 10 sztuk.

Płatność przysługuje do wszystkich zwierząt od pierwszej sztuki.

Płatność do kóz przysługuje do samic gatunku koza domowa (*Capra hircus*), na terenie całego kraju, pod warunkiem, że:

- wiek zwierząt w dniu 15 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, wynosi co najmniej 12 miesięcy,
- rolnik posiada zwierzęta przez okres przetrzymywania określony w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, co potwierdzi wpis do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych, o którym mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt,
- liczba zwierząt, objętych wnioskiem o przyznanie danej płatności złożonym przez tego rolnika wynosi co najmniej 5 sztuk.

Płatność przysługuje do wszystkich zwierząt od pierwszej sztuki.

W przypadku ubiegania się o przyznanie płatności związanej do zwierząt do wniosku dołącza się oświadczenie o zwierzętach zadeklarowanych do płatności. Jeżeli zwierzę jest przedmiotem współposiadania, do wniosku należy dołączyć także oświadczenie o wyrażeniu zgody na ubieganie się o przyznanie płatności przez współposiadacza (nie dotyczy małżonków).

Płatność niezwiązana do tytoniu

Płatność ta przysługuje rolnikowi, który spełnia warunki do przyznania jednolitej płatności obszarowej i złożył wniosek o przyznanie tej płatności a ponadto:

- w dniu 14 marca 2012 r. rolnik lub jego małżonek był wpisany do rejestru, o którym mowa w ustawie o organizacji rynków, prowadzonego przez Agencję Rynku Rolnego, lub
- rolnik lub jego małżonek odziedziczył gospodarstwo rolne osoby, która w dniu 14 marca 2012 r. była wpisana do tego rejestru, lub
- rolnik lub jego małżonek nabył w całości gospodarstwo rolne od osoby, która w dniu 14 marca 2012 r. była wpisana do tego rejestru, a zbywca gospodarstwa wyraził pisemną zgodę na przyznanie płatności niezwiązanej do tytoniu nabywcy gospodarstwa rolnego, lub
- do dnia 14 marca 2012 r. nabył on z mocy ustawy o organizacji rynków prawo, a nabycie tego prawa nie zostało stwierdzone decyzją.

Do wniosku należy dołączyć pisemną zgodę zbywcy lub pisemną zgodę współdziedziczących oraz inne dokumenty, o ile dotyczy.

Płatność dla małych gospodarstw

Do systemu dla małych gospodarstw w roku 2015 „automatycznie” włączeni zostaną rolnicy, których łączna kwota płatności bezpośrednich (tj. z wyłączeniem kwoty płatności niezwiązanej do tytoniu) nie przekroczy równowartości w złotych kwoty 1 250 euro. Rolnicy potencjalnie kwalifikujący się do „automatycznego” włączenia do systemu dla małych gospodarstw mogą do dnia 9 czerwca 2015 r. złożyć oświadczenie o wystąpieniu z tego systemu poprzez zakreślenie odpowiedniego pola w formularzu wniosku lub składając odrębny wniosek na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję, z tym, że rolnik taki w kolejnych latach nie może być już włączony do tego systemu.

Do systemu dla małych gospodarstw mogą przystąpić rolnicy, których kwota płatności bezpośrednich przekracza równowartość w złotych kwoty 1 250 euro, pod warunkiem, że do dnia 9 czerwca 2015 r. we wniosku o przyznanie płatności lub na odrębnym wniosku złożą wniosek o uznanie za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw. Płatność ta przysługuje tylko tym rolnikom, którzy nie podzielili (w sposób sztuczny) gospodarstwa po dniu 18.10.2011 r., w celu uzyskania tej płatności.

Maksymalna kwota płatności dla małych gospodarstw wynosi nie więcej niż równowartość w złotych kwoty 1 250 euro. Kwotę tę oblicza się bez uwzględnienia płatności niezwiązanej do tytoniu.

Rolnicy włączeni do tego systemu zwolnieni są z obowiązku realizacji praktyk zazielenienia, a także nie stosuje się wobec tych rolników zmniejszeń płatności z tytułu niezgłaszania wszystkich gruntów rolnych będących w ich posiadaniu i z tytułu nieprzestrzegania norm i wymogów wzajemnej zgodności (z wyjątkiem rolników ubiegających się o płatność: rolnośrodowiskową, rolno-środowiskowo-klimatyczną, ekologiczną, ONW oraz o pomoc na zalesianie).

Na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl zamieszczony jest kalkulator do wyliczenia szacunkowej kwoty płatności na rok 2015. Szacowane stawki płatności bezpośrednich na lata 2015-2020 zamieszczone są w Sekcji I.1 niniejszej instrukcji.

Płatność dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW)

Płatność ONW przyznawana jest rolnikowi, który prowadzi działalność rolniczą na obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami i deklaruje do płatności ONW działki rolne położone na tych obszarach. Do płatności ONW kwalifikują się grunty orne, trwałe użytki zielone oraz uprawy trwałe. Do płatności tej kwalifikują się także elementy wskazane w części dotyczącej jednolitej płatności obszarowej. Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do płatności ONW wynosi 0,1 ha, a minimalna powierzchnia gruntów kwalifikujących się do tej płatności wynosi 1 ha. Płatność ONW może być przyznana maksymalnie do powierzchni 75 ha.

Uwaga: Do beneficjentów kontynuujących 5-cio letnie zobowiązanie ONW, podjęte w ramach PROW 2007-2013 (otrzymali po raz pierwszy płatność ONW po dniu 1 stycznia 2010 r., z wyłączeniem rolników, którym po raz pierwszy przyznano płatność ONW na podstawie wniosku złożonego w roku 2014), mają zastosowanie dotychczasowe warunki w zakresie wysokości stawek oraz przedziałów powierzchniowych i procentowych pomniejszeń w ramach degresywności stawek, tj. obowiązujące w momencie podjęcia zobowiązania.

Wykaz obszarów ONW zamieszczony jest na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl oraz w kolumnie 9 *Informacji dotyczącej działek deklarowanych do płatności*, która jest dołączona do wniosku spersonalizowanego.

Rolnicy, którzy otrzymali po raz pierwszy płatność ONW po dniu 1 stycznia 2010 r., z wyłączeniem rolników, którym po raz pierwszy przyznano płatność ONW na podstawie wniosku złożonego w roku 2014, są zobowiązani do prowadzenia działalności rolniczej na powierzchni nie mniejszej od tej, za którą otrzymali w pierwszym roku pomoc finansową z tytułu wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), przez okres 5 lat od dnia otrzymania tej pomocy.

Jeżeli rolnik nie ubiega się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej, do wniosku dołącza się:

- podpisane załączniki graficzne, na których wyrysowane są działki rolne deklarowane do płatności ONW i jeśli dotyczy - elementy krajobrazu podlegające zachowaniu,
- oświadczenie o wyrażeniu zgody współposiadacza na przyznanie płatności, jeżeli deklarowane działki rolne są przedmiotem współposiadania (nie dotyczy małżonków).

Płatność rolnośrodowiskowa (PROW 2007-2013)

Płatność rolnośrodowiskowa (PROW 2007-2013) jest przyznawana beneficjentowi, który dobrowolnie podjął zobowiązanie rolnośrodowiskowe. Beneficjent, który w roku 2014 podjął zobowiązanie w ramach PROW 2007-2013, może od roku 2015 dostosować to zobowiązanie do zasad określonych w PROW 2014-2020. Do powierzchni gruntów kwalifikujących się do tej płatności można wliczyć również elementy krajobrazu podlegające zachowaniu w ramach dobrej kultury rolnej, tj. rowy do 2 m szerokości, drzewa będące pomnikami przyrody, oczka wodne o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m². Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi 0,1 ha (nie dotyczy płatności w ramach wariantów 9.3 oraz 9.4), a minimalna powierzchnia gruntów w gospodarstwie, na których prowadzona jest działalność rolnicza wynosi 1 ha. Warunkiem przyznania tej płatności jest realizacja 5-letniego zobowiązania rolnośrodowiskowego na podstawie planu działalności rolnośrodowiskowej oraz spełnienie warunków przyznania płatności rolnośrodowiskowej w ramach określonych pakietów lub ich wariantów.

Płatność rolnośrodowiskowa w roku 2015 może zostać przyznana jedynie beneficjentowi, który kontynuuje zobowiązanie rolnośrodowiskowe podjęte w ramach PROW 2007-2013.

Do wniosku o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej dołącza się:

- podpisane załączniki graficzne, na których wyrysowane są wszystkie działki rolne deklarowane do płatności i jeśli dotyczy - elementy krajobrazu podlegające zachowaniu, powierzchnie mające pozostać nieskoszone w danym roku (Pakiet 3, 4 lub 5) lub miejsca zasadzenia drzew (Pakiet 6, wariant 6.4),
- oświadczenie o wyrażeniu zgody współposiadacza na przyznanie płatności, jeżeli deklarowane działki rolne są przedmiotem współposiadania (nie dotyczy małżonków),
- inne załączniki wymagane w ramach poszczególnych pakietów lub wariantów, określone w przepisach wydanych na podstawie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

W przypadku ubiegania się o przyznanie płatności w zakresie Pakietu 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w ramach płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013) należy złożyć wraz z wnioskiem wypełnione oświadczenie o lokalnych rasach zwierząt gospodarskich oraz oświadczenie zawierające wskazanie zwierząt ras lokalnych, które zostały zakwalifikowane do programu ochrony zasobów genetycznych ras lokalnych.

Szczegółowe zasady wypełniania wniosku o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013) są zamieszczone w szczegółowej instrukcji wypełniania tego wniosku, dostępnej na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl oraz w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR.

Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna (PROW 2014-2020)

Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna (PROW 2014-2020) jest przyznawana beneficjentowi, który dobrowolnie podejmie 5-letnie zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne, realizowane na podstawie planu działalności rolnośrodowiskowej. Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi 0,1 ha, a warunkiem przyznania płatności jest posiadanie przez beneficjenta gospodarstwa rolnego położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o powierzchni użytków rolnych nie mniejszej niż 1 ha, a w przypadku realizacji Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone, warunkiem przyznania płatności jest posiadanie gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych nie mniejszej niż 3 ha. Płatność, w zależności od zadeklarowanego pakietu, może zostać przyznana do gruntów ornych, sadów, trwałych użytków zielonych lub samic określonych ras zwierząt gospodarskich.

Do wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) dołącza się:

- podpisane załączniki graficzne, na których wyrysowane są działki rolne deklarowane do płatności i jeśli dotyczy - elementy krajobrazu podlegające zachowaniu, powierzchnie mające pozostać nieskoszone w danym roku (Pakiet 4 lub 5) lub miejsca zasadzenia drzew (Pakiet 3), lub powierzchnie, na których realizowane są praktyki zwiększające zawartość substancji organicznej w glebie (Pakiet 1),
- oświadczenie o wyrażeniu zgody współposiadacza na przyznanie płatności, jeżeli deklarowane działki rolne są przedmiotem współposiadania (nie dotyczy małżonków),
- inne załączniki wymagane w ramach poszczególnych pakietów lub wariantów, określone w przepisach wydanych na podstawie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

W przypadku ubiegania się o przyznanie płatności w zakresie Pakietu 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w ramach płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) należy złożyć wraz z wnioskiem wypełnione oświadczenie o lokalnych rasach zwierząt gospodarskich oraz oświadczenie zawierające wskazanie zwierząt ras lokalnych, które zostały zakwalifikowane do programu ochrony zasobów genetycznych ras lokalnych.

Szczegółowe zasady wypełniania wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) są zamieszczone w szczegółowej instrukcji wypełniania tego wniosku, dostępnej na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl oraz w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR.

Płatność ekologiczna (PROW 2014-2020)

Płatność ekologiczna (PROW 2014-2020) jest przyznawana beneficjentowi, który dobrowolnie podejmie 5-letnie zobowiązanie w ramach rolnictwa ekologicznego, realizowane na podstawie planu działalności ekologicznej. Płatność ekologiczna (PROW 2014-2020) jest przyznawana beneficjentowi, jeżeli:

- posiada gospodarstwo rolne położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o powierzchni użytków rolnych nie mniejszej niż 1 ha,
- prowadzi produkcję rolną, zgodnie z przepisami o rolnictwie ekologicznym,
- spełnia pozostałe warunki kwalifikowalności, określone dla poszczególnych pakietów.

Do wniosku o przyznanie płatności ekologicznej (PROW 2014-2020) dołącza się:

- podpisane załączniki graficzne, na których wyrysowane są wszystkie działki rolne deklarowane do płatności i jeśli dotyczy - elementy krajobrazu podlegające zachowaniu,
- oświadczenie o wyrażeniu zgody współposiadacza na przyznanie płatności, jeżeli deklarowane działki rolne są przedmiotem współposiadania (nie dotyczy małżonków),
- inne załączniki wymagane w ramach poszczególnych pakietów lub wariantów, określone w przepisach wydanych na podstawie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Szczegółowe zasady wypełniania wniosku o przyznanie płatności ekologicznej (PROW 2014-2020) są zamieszczone w szczegółowej instrukcji wypełniania tego wniosku, dostępnej na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl oraz w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR.

Wyplata pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013)

W roku 2015 beneficjenci po raz pierwszy na wspólnym formularzu wniosku o przyznanie płatności mogą się ubiegać o wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013) – premia pielęgnacyjna i premia zalesieniowa.

Jeżeli beneficjent nie ubiega się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej do wniosku dołącza:

- podpisane załączniki graficzne, na których zaznacza elementy krajobrazu podlegające zachowaniu (w przypadku, gdy beneficjent ubiega się o przyznanie pomocy na zalesianie gruntów rolnych) – nie dotyczy beneficjentów, którzy poza działkami zalesionymi nie posiadają żadnych innych działek rolnych,
- kopię decyzji w sprawie przekwalifikowania zalesionego gruntu na grunt leśny albo zaświadczenie o przekwalifikowaniu zalesionego gruntu na grunt leśny w wyniku modernizacji ewidencji gruntów i budynków – dotyczy beneficjentów, którzy ubiegają się o piątą premię pielęgnacyjną w piątym roku od wykonania zalesienia oraz premię zalesieniową **poczawszy od piątego roku od zalesienia**.

Kopię decyzji w sprawie przekwalifikowania gruntu rolnego na grunt leśny albo zaświadczenie o przekwalifikowaniu zalesionego gruntu na grunt leśny w wyniku modernizacji ewidencji gruntów i budynków składa się do kierownika biura powiatowego Agencji do końca roku kalendarzowego, w którym upływa 5 lat od dnia złożenia oświadczenia o wykonaniu zalesienia zgodnie z planem zalesienia. Wniosek o wypłatę pomocy na zalesianie w roku 2015 powinien również złożyć beneficjent, który wykonał zalesienie jesienią 2014 r. w ramach działania zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne (PROW 2007-2013).

B. ZASADY WYPEŁNIANIA WNIOSKU O PRYZNANIE PŁATNOŚCI NA ROK 2015

Rolnik powinien wypełnić wszystkie białe pola w formularzu wniosku (pola obowiązkowe), dla płatności, o które ubiega się w roku 2015. Wniosek należy wypełnić czytelnie długopisem, drukowanymi literami.

W części *Wniosek o przyznanie płatności na rok 2015*, rolnik zaznacza znakiem „X” rodzaj płatności, o jaką się ubiega.

I. CEL ZŁOŻENIA

Pole wypełnione przez ARiMR, informujące, że formularz stanowi *Wniosek*.

II. NUMER IDENTYFIKACYJNY

Pole 01 – jest wypełnione przez ARiMR; zawiera 9-cyfrowy numer identyfikacyjny nadany na podstawie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

III. PODMIOT

Pola 02–07 – są wypełnione przez ARiMR i zawierają dane osobowe rolnika, które muszą być zgodne z danymi zawartymi w ewidencji producentów. W przypadku, gdy dane uległy zmianie w stosunku do danych zgłoszonych we wniosku o wpis do ewidencji producentów, rolnik zobowiązany jest złożyć w biurze powiatowym ARiMR *Wniosek o wpis do ewidencji producentów* w celu zgłoszenia zmiany danych.

Pole 08 – jest wypełniane przez rolnika, który jest aktywnym rolnikiem, a jednocześnie administruje portem lotniczym lub stałymi terenami sportowymi i rekreacyjnymi lub wodociągami lub świadczy usługi przewozu kolejowego lub w zakresie obrotu nieruchomościami. Należy wskazać znakiem „X” właściwą działalność.

IV. SYSTEM DLA MAŁYCH GOSPODARSTW

Część IV wniosku należy wypełnić tylko w przypadku, gdy rolnik wnioskuje o uznanie go za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw albo, gdy oświadcza, że występuje z systemu dla małych gospodarstw (nie wyraża zgody na „automatyczne” włączenie do systemu dla małych gospodarstw).

Pole 09 – należy zaznaczyć znakiem „X” w przypadku, gdy rolnik wnioskuje o uznanie go za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw.

Pole 10 – należy zaznaczyć znakiem „X” w przypadku, gdy rolnik oświadcza, że występuje z systemu dla małych gospodarstw.

W przypadku, gdy rolnik nie zaznaczy pola 10 oraz łączna kwota płatności bezpośrednich nie przekroczy równowartości w złotych kwoty 1 250 euro, rolnik zostanie „automatycznie” uznany za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw. W przypadku, gdy łączna kwota płatności bezpośrednich przekroczy równowartość w złotych kwoty 1 250 euro i rolnik zaznaczy pole 09, wówczas zostanie on włączony do systemu dla małych gospodarstw, a kwota płatności bezpośrednich zostanie ograniczona do równowartości w złotych kwoty 1 250 euro.

V. LICZBA POSIADANYCH ZWIERZĄT, DO KTÓRYCH MAJĄ ZOSTAĆ PRYZNANE PŁATNOŚCI ZWIĄZANE DO ZWIERZĄT

Część V wniosku należy wypełnić tylko w przypadku, gdy rolnik ubiega się o przyznanie płatności związanych do zwierząt: płatności do bydła lub płatności do krów, lub płatności do owiec, lub płatności do kóz.

Pole 11 – należy wpisać liczbę (nie mniej niż 3 i nie więcej niż 30) posiadanych samic lub samców z gatunku bydło domowe (*Bos taurus*), których wiek w dniu 15 maja 2015 r. nie przekracza 24 miesięcy, tj. urodzone w okresie od dnia 16 maja 2013 r. do dnia 15 maja 2015 r. włącznie.

Pole 12 – należy wpisać liczbę (nie mniej niż 3 i nie więcej niż 30) posiadanych krów z gatunku bydło domowe (*Bos taurus*), których wiek w dniu 15 maja 2015 r. przekracza 24 miesiące, tj. urodzone do dnia 15 maja 2013 r.

Pole 13 – należy wpisać liczbę (nie mniej niż 10) posiadanych samic z gatunku owca domowa (*Ovis aries*), których wiek w dniu 15 maja 2015 r. wynosi co najmniej 12 miesięcy, tj. urodzone do dnia 15 maja 2014 r. włącznie.

Pole 14 – należy wpisać liczbę (nie mniej niż 5) posiadanych samic kóz z gatunku koza domowa (*Capra hircus*), których wiek w dniu 15 maja 2015 r. wynosi co najmniej 12 miesięcy, tj. urodzone do dnia 15 maja 2014 r. włącznie.

VI. INFORMACJA O ZAŁĄCZNIKACH

Pole 15 – należy wpisać nazwę załącznika dołączonego do wniosku oraz liczbę załączników.

Pole 16 – należy wpisać łączną liczbę załączników, którą rolnik dołącza do wniosku o przyznanie płatności na rok 2015. Podana liczba załączników stanowi sumę załączników wymienionych w polu 15.

Materiał graficzny (załącznik graficzny) – pole wypełnione przez ARiMR; zawiera liczbę stron materiału graficznego, który został dołączony do wstępnie wypełnionego przez ARiMR wniosku o przyznanie płatności na rok 2015. Materiały graficzne należy wypełnić zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej instrukcji i podpisane obowiązkowo dołączyć do wniosku o przyznanie płatności na rok 2015.

UWAGA! W przypadku, gdy rolnik nie otrzymał wraz z wnioskiem spersonalizowanym materiałem graficznym lub deklaruje działkę ewidencyjną po raz pierwszy, zobowiązany jest do pozyskania materiału graficznego w biurze powiatowym ARiMR i dołączenia go do składanego wniosku o przyznanie płatności. Płatności zostaną przyznane jedynie do działek rolnych, które są wyrysowane na materiale graficznym.

VII. OŚWIADCZENIE O POWIERZCHNI DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH

Kolumny 1 – 9, 11 i 13 w części VII wniosku są wypełnione na podstawie ustalonych przez ARiMR danych w trakcie weryfikacji wniosku o przyznanie płatności na rok 2014. Należy pamiętać o weryfikacji poprawności danych zawartych we wniosku o przyznanie płatności na rok 2015. Kolumna 10 musi być zawsze uzupełniona przez rolnika, a kolumna 12 wówczas, gdy rolnik zobowiązany jest do realizacji praktyk w zakresie utrzymania obszarów proekologicznych i na działce ewidencyjnej znajdują się elementy EFA.

W przypadku, gdy w części VII wniosku dane są nieaktualne (np. zbytecne działki, nieaktualne powierzchnie, nieaktualny numer działki ewidencyjnej), należy skreślić cały wiersz, w którym znajdują się nieaktualne dane, jedną kreską tak, aby zapis był widoczny i obok kreski należy złożyć czytelny podpis i datę. Nowe, poprawne dane należy wpisać bezpośrednio pod skreślonym wierszem.

W przypadku, gdy wstępnie wypełniony wniosek nie zawiera wszystkich działek ewidencyjnych będących w posiadaniu rolnika, należy dopisać dane o działkach ewidencyjnych, jeżeli na działkach tych znajdują się grunty rolne.

W kolumnach 9-11 i 13 powierzchnie należy wpisać w hektarach, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

Ważne: Rolnik ma obowiązek zadeklarować wszystkie działki ewidencyjne, na których znajdują się grunty rolne, będące w jego posiadaniu, także w przypadku, gdy działki te nie są deklarowane do jednolitej płatności obszarowej lub płatności związanych do powierzchni upraw lub płatności ONW, lub

płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), lub płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), lub płatności ekologicznej (PROW 2014-2020), lub pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013). W przypadku ubiegania się o wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013) należy zadeklarować działki ewidencyjne, na których znajdują się powierzchnie zalesione, w odniesieniu do których rolnik ubiega się o tę wypłatę. Należy zadeklarować działki ewidencyjne, ich położenie i powierzchnie, zgodnie ze stanem faktycznym.

kolumna 9 – powierzchnia kwalifikującego się hektara ogółem na działce ewidencyjnej.

Za kwalifikujący się hektar uznaje się:

▪ **wszelkie użytki rolne (grunty orne, trwałe użytki zielone, uprawy trwałe):**

- wykorzystywane do prowadzenia działalności rolniczej lub – w przypadku, gdy obszar wykorzystuje się także do prowadzenia działalności pozarolniczej – wykorzystywane głównie do prowadzenia działalności rolniczej (z wyłączeniem pasów zieleni na lotniskach oraz obiektów sportowych, np. pola golfowe, boiska piłkarskie), lub
- utrzymywane w stanie, dzięki któremu nadają się one do wypasu lub uprawy poprzez obowiązkowe wykonanie co najmniej jednego zabiegu agrotechnicznego polegającego na usuwaniu niepożądanego rośliności w terminie do dnia 31 lipca roku składania wniosku.

▪ **każdy obszar, który zapewnił rolnikowi prawo do jednolitej płatności obszarowej w 2008 r. i który:**

- nie spełnia powyższych warunków ze względu na objęcie obszaru ochroną na mocy dyrektywy ws. ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, dyrektywy wodnej, dyrektywy ws. ochrony dzikiego ptactwa, (np. powierzchnie deklarowane na obszarach NATURA 2000),
- **jest zalesiony** w ramach PROW 2007-2013 lub PROW 2014-2020.

W przypadku deklarowania do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) w ramach Pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 lub Pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000, działek rolnych, na których występują siedliska, które nie kwalifikują się do płatności bezpośrednich, ich powierzchnię należy uwzględnić w powierzchni wskazywanej w kolumnie 9.

Ważne: w przypadku, gdy kolumna 9 została wypełniona przez ARiMR należy sprawdzić czy wskazana powierzchnia obejmuje ww. grunty. Wskazana przez ARiMR powierzchnia zawiera tylko i wyłącznie powierzchnię posiadanych w roku 2014 przez rolnika gruntów rolnych ogółem na danej działce ewidencyjnej, w skład której weszły:

- działki rolne zadeklarowane w 2014 r. z grupą upraw zawierających oznaczenie JPO lub tylko ONW lub tylko RS,
- grunty rolne niezgłoszone do programów pomocowych,
- grunty rolne zalesione, ale nie przekształcone na grunty leśne.

kolumna 10 – powierzchnia gruntów ornych ogółem na działce ewidencyjnej, w tym gruntów ornych niezgłoszonych do płatności.

Należy zadeklarować powierzchnię wszystkich gruntów ornych na działce ewidencyjnej, które są w posiadaniu rolnika, nawet wówczas, gdy grunty te nie są zgłoszone do płatności. Powierzchnię podaje się w hektarach z dokładnością do 1 ara (do dwóch miejsc po przecinku).

kolumna 11 – powierzchnia gruntów niezgłoszonych do płatności.

Należy wpisać powierzchnię gruntów rolnych znajdujących się na działce ewidencyjnej, która w danym roku nie jest zgłoszona do płatności bezpośrednich, płatności ONW, płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), płatności ekologicznej (PROW 2014-2020), płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013) lub pomocy na zalesianie gruntów rolnych (PROW 2007-2013). Obszar niezgłoszony do płatności obejmuje także grunty orne, które nie zostały zgłoszone do płatności i zostały uwzględnione w kolumnie 10. Powierzchnię podaje się w hektarach z dokładnością do 1 ara (do dwóch miejsc po przecinku).

Ważne: W przypadku, gdy kolumna 11 została wypełniona przez ARiMR należy sprawdzić czy wskazana powierzchnia niezgłoszona do płatności nie uległa zmianie. Jeśli rolnik nie zadeklaruje wszystkich gruntów rolnych (w tym powierzchni mniejszej niż 0,1 ha), a różnica pomiędzy powierzchnią zadeklarowanych gruntów rolnych i powierzchnią gruntów rolnych, będących w posiadaniu rolnika, wynosi więcej niż 3% zadeklarowanej powierzchni do płatności/pomocy, należna za dany rok kwota płatności bezpośrednich lub płatności ONW, lub płatności rolnośrodowiskowej, lub płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, lub płatności ekologicznej, lub pomocy na zalesianie PROW 2007-2013 – Schemat I, będzie pomniejszona o maksymalnie 3%.

kolumna 12 – element proekologiczny (element EFA).

Jeżeli w gospodarstwie grunty orne zajmują więcej niż 15 ha i rolnik zobowiązany jest do utrzymania obszaru proekologicznego, a na danej działce ewidencyjnej występują elementy EFA uwzględniane przy wyliczaniu powierzchni EFA, wówczas należy wstawić znak X. Dodatkowo należy dołączyć do wniosku oświadczenie o powierzchni obszarów proekologicznych.

Ważne: Każdy zadeklarowany we wniosku element EFA należy wyrysować na materiale graficznym.

Zalecenie: Zaleca się zgłaszać elementy EFA, gdy powierzchnia gruntów ornych jest nieznacznie mniejsza niż 15 ha, a także zaleca się zgłaszać większą powierzchnię obszarów EFA niż wymagane 5% powierzchni gruntów ornych, w celu uniknięcia ewentualnych zmniejszeń płatności w przypadku, gdy w wyniku przeprowadzonej kontroli na miejscu zostanie stwierdzona większa niż zgłaszana przez rolnika powierzchnia gruntów ornych (powyżej 15 ha) lub zostanie stwierdzona mniejsza powierzchnia obszaru EFA.

kolumna 13 – powierzchnia zalesionego gruntu w granicach działki ewidencyjnej.

Należy zadeklarować łączną powierzchnię zalesionego gruntu w granicach działki ewidencyjnej w ramach działania zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne (PROW 2007-2013). Należy podać faktyczną powierzchnię zalesioną, istniejącą na danej działce ewidencyjnej w dniu złożenia wniosku o wypłatę pomocy na zalesianie. Powierzchnię podaje się w hektarach z dokładnością do 1 ara (do dwóch miejsc po przecinku). W przypadku, gdy zalesienie zostało wykonane na danej działce ewidencyjnej na podstawie kilku wniosków o przyznanie pomocy na zalesianie w ramach PROW 2007-2013, należy podać sumę faktycznie zalesionej powierzchni na tej działce. W kolumnie 13 nie należy uwzględniać powierzchni zalesionych w ramach PROW 2004-2006, gdyż są one deklarowane na odrębnym formularzu, który składany jest w innym terminie (1 czerwca – 15 lipca).

Ważne: W przypadku, gdy powierzchnia zalesienia uległa zmianie w stosunku do podjętego zobowiązania, należy dodatkowo wypełnić deklarację powierzchni zalesionych w ramach pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013), która stanowi załącznik do wniosku. Deklaracja zawiera dane dotyczące powierzchni zalesionej w ramach działania zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne (PROW 2007-2013), w podziale na wsparcie na zalesienie, premię pielęgnacyjną i premię zalesieniową oraz w rozbiciu na grupy drzew iglastych i liściastych, ukształtowanie terenu, rodzaj użytych sadzonek, warunki glebowe, wykorzystanie sukcesji naturalnej oraz rodzaj zabezpieczenia uprawy.

Jeżeli zmiana zalesionej powierzchni w stosunku do podjętego zobowiązania dotyczy więcej niż jednej decyzji o przyznaniu pomocy na zalesianie, dla każdej decyzji, należy wypełnić odrębną deklarację.

VIII. OŚWIADCZENIE O SPOSOBIE WYKORZYSTYWANIA DZIAŁEK ROLNYCH

Za działkę rolną uznaje się zwarty obszar gruntu obejmujący nie więcej niż jedną grupę upraw o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha, z tym, że zwarty obszar gruntów zalesionych w ramach PROW po roku 2008 oraz zwarty obszar zagajników o krótkiej rotacji, stanowi odrębną działkę rolną. Do obszarów zalesionych, kwalifikujących się do płatności bezpośrednich od roku 2015 należą obszary, które:

- zapewniały rolnikowi prawa do jednolitej płatności obszarowej w 2008 r.,
- zostały zalesione w ramach Schematu I (zalesienia na gruntach rolnych) jesienią 2008 r. lub później.

Na potrzeby realizacji praktyk zazielenienia za działkę rolną uznaje się zwarty obszar gruntu zajęty przez jedną uprawę (w tym trwałe użytki zielone), dla której nie ma zastosowania minimalna powierzchnia działki rolnej (0,1 ha).

W tej sekcji należy wpisać wszystkie działki rolne, do których rolnik ubiega się o przyznanie płatności. Powierzchnie działek rolnych należy podać zgodnie ze stanem faktycznym.

Rolnicy ubiegający się tylko o przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego wypełniają kolumny 1-5 i 12 (jeśli dotyczy).

Rolnicy ubiegający się o płatność ONW wypełniają kolumny 1-6.

Rolnicy ubiegający się o płatność rolnośrodowiskową (PROW 2007-2013) lub płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną (PROW 2014-2020), lub płatność ekologiczną (PROW 2014-2020), wypełniają kolumny 1-5, 7 oraz 12 (jeśli dotyczy).

W przypadku ubiegania się o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013) w ramach Pakietu 8. Ochrona gleb i wód lub o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) w ramach Pakietu 2. Ochrona gleb i wód, należy dodatkowo wypełnić kolumnę 8.

W przypadku, gdy działka rolna położona jest na kilku działkach ewidencyjnych, należy obowiązkowo wpisać w kolejne wiersze kolumny 4, numery wszystkich działek ewidencyjnych, na których jest położona ta działka rolna. W tym przypadku w kolumnie 5 podaje się powierzchnię części działki rolnej położoną w granicach każdej działki ewidencyjnej (nie należy ponownie wypełniać kolumn 1-3). **W przypadku, gdy nie zostaną zadeklarowane wszystkie działki ewidencyjne, na których położona jest dana działka rolna, wówczas płatności zostaną przyznane tylko do powierzchni działki rolnej położonej na zadeklarowanych we wniosku działkach ewidencyjnych.**

Jeżeli liczba działek rolnych, które rolnik deklaruje we wniosku, przewyższa liczbę wierszy przewidzianych w części VIII wniosku, rolnik powinien pobrać dodatkową stronę wniosku oświadczenie o sposobie wykorzystywania działek rolnych oraz dopisać kolejne działki rolne. Dodatkowe strony numeruje się w następujący sposób: w prawym dolnym rogu, po cyfrze 3 należy dopisać kolejną literę alfabetu poczynając od „a”. Pierwsza z dodatkowych stron będzie oznaczona numerem: 3a/4, druga 3b/4, trzecia 3c/4, itd.

Ważne: Każdą zadeklarowaną we wniosku działkę rolną należy wyrysować na materiale graficznym.

Przykład wypełnienia wniosku znajduje się w Sekcji C niniejszej instrukcji.

kolumna 1 – zawiera oznaczenia literowe wszystkich działek rolnych. Litera, którą została oznaczona działka rolna, może wystąpić tylko jeden raz.

W przypadku deklarowania działek rolnych do: jednolitej płatności obszarowej (grupa upraw: **JPO, JPO L, JPO Z**), tylko do płatności ONW (grupa upraw – **ONW**), tylko do płatności rolnośrodowiskowej (grupa upraw – **PRS**), tylko do płatności ekologicznej (grupa upraw **RE**), tylko do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (grupa upraw – **PRSK**), należy wskazać literowe oznaczenie danej działki rolnej, tj. A, B, C, D...itd.

W przypadku deklarowania „podrzędnych” działek rolnych z grupami upraw: **TUZ, TUZ C** (TUZ cenny przyrodniczo), **P** (płatności związane do powierzchni upraw – dla każdego rodzaju płatności należy zadeklarować odrębną działkę rolną) oraz wykazywania uprawy **konopi** lub **upraw na gruntach ornym** (na potrzeby dywersyfikacji upraw) oraz pojedynczej uprawy (dla płatności rolnośrodowiskowej lub płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej lub płatności ekologicznej), działki te oznaczają należy np. A1, A2 ... A10, AA1, AA2...itd.

W przypadku deklarowania grupy upraw **P OM** (płatności do owoców miękkich) i realizacji praktyki dywersyfikacji upraw, należy dodatkowo wykazać, jako odrębną „podrzedną” działkę rolną, powierzchnię uprawy truskawki (uprawy maliny nie trzeba wykazywać, gdyż uprawa maliny zalicza się do upraw trwałych). W przypadku grupy upraw **P WB** (płatności do roślin wysokobiałkowych) należy zawsze dodatkowo wykazać w odrębnej pozycji we wniosku powierzchnię uprawy soi, jako odrębną „podrzedną” działkę rolną - o ile dotyczy, a w przypadku realizacji praktyki dywersyfikacji upraw dodatkowo należy wykazać, jako odrębne „podrzedne” działki rolne, wszystkie pojedyncze uprawy zgłoszone do tej płatności. Działki te należy oznaczać we wniosku, np. A1a, A1b...itd.

kolumna 2 – należy wpisać oznaczenia zgodnie z niniejszymi zasadami:

1) w przypadku, gdy rolnik do danej działki rolnej (zwały obszar gruntu) ubiega się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej, stosuje się oznaczenie **JPO**; dla obszarów zalesionych po 2008 r. w ramach działania Schemat I - Zalesianie gruntów rolnych (PROW 2007-2013) stosuje się oznaczenie **JPO L**; dla obszarów zagajników o krótkiej rotacji stosuje się oznaczenie **JPO Z**.

Minimalna powierzchnia powyższych działek wynosi 0,1 ha. Oznaczenie danej działki rolnej A, B, C, D...itd.

2) w przypadku, gdy rolnik ubiega się o przyznanie płatności związanej do powierzchni upraw stosuje się następujące oznaczenia:

P skrobia – płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych, **P burak cukrowy** – płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych, **P chmiel** – płatność do powierzchni uprawy chmielu, **P len** – płatność do powierzchni uprawy lnu, **P konopie** – płatność do powierzchni uprawy konopi włóknistych, **P WB** – płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych, **P OM** – płatność do powierzchni upraw owoców miękkich, **P pomidory** – płatność do powierzchni uprawy pomidorów.

Minimalna powierzchnia powyższych działek wynosi 0,1 ha. Oznaczenie danej działki rolnej A1, A2... A10, AA1, AA2...itd.

W przypadku dodatkowego wykazywania poszczególnych upraw w grupie **P OM** i **P WB** nie jest wymagana minimalna powierzchnia 0,1 ha. Oznaczenie danej działki rolnej A1a, A1b itd.

3) w przypadku ubiegania się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej i o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej albo płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej lub płatności ekologicznej stosuje się następujące oznaczenia:

PRS nazwa rośliny uprawnej - płatność rolnośrodowiskowa (PROW 2007-2013),
PRSK nazwa rośliny uprawnej - płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna (PROW 2014-2020),
RE nazwa rośliny uprawnej - płatność ekologiczna (PROW 2014-2020).

W przypadku deklarowania w ramach Pakietu 4 lub 5, siedlisk nie będących TUZ, należy jako uprawę zadeklarować **PRS nazwa siedliska** lub **PRSK nazwa siedliska**.

Minimalna powierzchnia powyższych działek wynosi 0,1 ha. Oznaczenie danej działki rolnej A1, A2... A10, AA1, AA2...itd.

4) obszar gruntu, do którego rolnik ubiega się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej:

- na którym prowadzona jest uprawa konopi włóknistych (**konopie**),
- stanowiący trwały użytek zielony (**TUZ**),
- stanowiący trwały użytek zielony cenny przyrodniczo (**TUZ C**),
- objęty uprawą jednej rośliny na gruntach ornym na potrzeby dywersyfikacji upraw,
- na którym prowadzona jest uprawa traw na gruncie ornym (**trawy na gruncie ornym**)

oznacza się jako odrębną „podrzedną” działkę rolną, podając oznaczenie grupy upraw: TUZ lub TUZ C albo używając „nazwy” uprawy.

Dla działek tych nie jest wymagana minimalna powierzchnia 0,1 ha. Oznaczenie danej działki rolnej A1, A2... A10, AA1, AA2...itd.

5) w przypadku ubiegania się **tylko** o przyznanie płatności ONW obszar, do którego rolnik ubiega się o płatność ONW, oznacza się, jako odrębną „główną” działkę rolną stosując oznaczenie **ONW**. **Minimalna powierzchnia działki rolnej wynosi 0,1 ha.**

6) w przypadku ubiegania się **tylko** o płatność rolnośrodowiskową (PROW 2007-2013), obszar ten oznacza się, jako odrębną „główną” działkę rolną podając oznaczenie **PRS**. **Minimalna powierzchnia działki rolnej wynosi 0,1 ha.** W przypadku ubiegania się o przyznanie płatności w ramach wariantów 9.3 lub 9.4 należy każdy pas między śródpolnej zadeklarować jako odrębną działkę rolną, o powierzchni stanowiącej iloczyn szerokości między oraz jej długości – w takim przypadku powierzchnia działki rolnej może wynosić poniżej 0,1 ha.

7) w przypadku ubiegania się **tylko** o płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną (PROW 2014-2020), obszar ten oznacza się, jako odrębną „główną” działkę rolną podając oznaczenie **PRSK**. **Minimalna powierzchnia działki rolnej wynosi 0,1 ha.**

8) w przypadku ubiegania się **tylko** o płatność ekologiczną (PROW 2014-2020), obszar ten oznacza się jako odrębną „główną” działkę rolną podając oznaczenie **RE**. **Minimalna powierzchnia działki rolnej wynosi 0,1 ha.**

Ważne: w przypadku płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) oraz ekologicznej (PROW 2014-2020) działka rolna obejmuje pojedynczą roślinę uprawną lub mieszanek roślin.

Ważne: w przypadku deklarowania łąki trwałej lub pastwiska trwałego do płatności rolnośrodowiskowej, rolno-środowiskowo-klimatycznej oraz ekologicznej, jako roślinę uprawną należy zadeklarować TUZ (trwały użytek zielony).

Ważne: w przypadku deklarowania działki rolnej do płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013) w ramach Pakietu 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie lub płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) w ramach Pakietu 3. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych lub Pakietu 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie, należy podać gatunek oraz odmianę rośliny uprawnej/drzew owocowych.

Rolnik, który posiada poniżej 10 ha gruntów ornym i tym samym nie podlega obowiązkowi realizacji praktyki dywersyfikacji upraw, deklaruje „główne” działki rolne: JPO, JPO L, JPO Z, ONW (gdy działka tylko do płatności ONW), PRS (gdy działka tylko do płatności rolnośrodowiskowej), PRSK (gdy działka

tylko do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej), RE (gdy działka tylko do płatności ekologicznej), działki „podrzędne”: TUZ, TUZ C, P (...), PRS roślina uprawna, RE roślina uprawna, PRSK roślina uprawna, konopie, trawy na gruntach ornych oraz działkę „podrzedną” do grupy upraw P WB soja.

Rolnik, który posiada od co najmniej 10 ha gruntów ornych i podlega obowiązkowi realizacji praktyki dywersyfikacji upraw, deklaruje „główne” działki rolne: JPO, JPO L, JPO Z, ONW (gdy działka tylko do płatności ONW), PRS (gdy działka tylko do płatności rolno-środowiskowej), PRSK (gdy działka tylko do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej), RE (gdy działka tylko do płatności ekologicznej), działki „podrzędne”: TUZ, TUZ C, P (...), PRS roślina uprawna, RE roślina uprawna, PRSK roślina uprawna, konopie, pojedyncze uprawy na gruntach ornych oraz działki „podrzedne” do grup upraw: P WB oraz P OM - pojedyncza uprawa (truskawka).

Zalecenia: Zaleca się, aby rolnicy posiadający powierzchnię gruntów ornych nieznacznie mniejszą niż 10 ha (wymóg dywersyfikacji upraw) zgłaszali pojedyncze uprawy na tych samych zasadach, jak rolnicy posiadający powierzchnie gruntów ornych 10 ha lub więcej. W sytuacji, gdy rolnik wyliczy w swoim gospodarstwie powierzchnię gruntów ornych niewiele mniejszą niż 10 ha, a w ramach kontroli na miejscu zostanie stwierdzona powierzchnia 10 ha gruntów ornych lub więcej, wówczas płatność z tytułu praktyk zazielenienia zostanie pomniejszona.

kolumna 3 – należy wpisać powierzchnię działki rolnej w hektarach z dokładnością do 1 ara (do dwóch miejsc po przecinku). Na podstawie zadeklarowanej w kolumnie 3 powierzchni działki rolnej, w zależności od rodzaju grupy upraw wskazanej w kolumnie 2, zostaną naliczone płatności, o które ubiega się rolnik.

kolumna 4 – należy wpisać numer działki ewidencyjnej, na której położona jest dana działka rolna lub jej część.

kolumna 5 – należy wpisać powierzchnię działki rolnej, w hektarach z dokładnością do 1 ara (do dwóch miejsc po przecinku), w granicach działki ewidencyjnej, na której położona jest dana działka rolna.

Deklarowana powierzchnia działki rolnej w granicach działki ewidencyjnej nie może być większa niż maksymalny kwalifikowalny obszar PEG, zwany dalej „obszarem PEG”, wyznaczony dla danej działki ewidencyjnej. Powierzchnia działki rolnej położonej na kilku działkach ewidencyjnych nie może być większa niż suma wartości obszarów PEG wyznaczonych dla działek ewidencyjnych, na których położona jest dana działka rolna. Wartość obszaru PEG wyznaczana jest dla każdej działki ewidencyjnej i podana jest w *Informacji dotyczącej działek deklarowanych do płatności*, przekazanej przez ARiMR wraz ze spersonalizowanym wnioskiem o przyznanie płatności na rok 2015.

W przypadku, gdy wyznaczona dla danej działki ewidencyjnej powierzchnia obszaru PEG nie stanowi zwartej powierzchni gruntu, wówczas poszczególne powierzchnie gruntów rolnych należy zadeklarować, jako odrębne działki rolne. Powierzchnia każdej deklarowanej działki rolnej nie może być większa od obszaru PEG na danej działce ewidencyjnej, podanego w *Informacji dotyczącej działek deklarowanych do płatności* (patrz przykład w Sekcji J niniejszej instrukcji).

W przypadku deklarowania do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) w ramach Pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 lub Pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000, działek rolnych, na których występują siedliska, płatność może zostać przyznana do powierzchni większej niż obszar PEG wskazany w kolumnie 3 *Informacji dotyczącej działek deklarowanych do płatności*, ale nie większej niż obszar PEG, wyznaczony dla działki ewidencyjnej w systemie identyfikacji działek rolnych (LPiS), dla środków obszarowych PROW 2014-2020.

kolumna 6 – należy wpisać powierzchnię działki rolnej, w hektarach z dokładnością do 1 ara (do dwóch miejsc po przecinku), deklarowaną do płatności ONW w granicach działki ewidencyjnej, **tylko przy „głównych” działkach rolnych posiadających oznaczenia literowe: A, B, C ...** itd. Powierzchnia ta powinna być równa lub mniejsza od powierzchni wpisanej w kolumnie 3. Powierzchnia deklarowana do płatności ONW w granicach działki ewidencyjnej, nie może być większa niż obszar PEG wyznaczony dla danej działki ewidencyjnej. W przypadku, gdy rolnik nie deklaruje na danej działce rolnej, w granicach działki ewidencyjnej, powierzchni do płatności ONW, wówczas należy wpisać w kolumnie 6 cyfrę „0”.

kolumna 7 – należy wpisać numer pakietu/wariantu/opcji realizowanego/jej na działce rolnej, do której beneficjent wnioskuje o płatność rolno-środowiskową (PROW 2007-2013) lub płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną (PROW 2014-2020) lub płatność ekologiczną (PROW 2014-2020).

kolumna 8 - należy wpisać gatunek rośliny uprawnej w międzyplonie, w przypadku deklarowania działki rolnej do Pakietu 8. Ochrona gleb i wód w ramach programu rolno-środowiskowego (PROW 2007-2013) lub w przypadku realizowania Pakietu 2. Ochrona gleb i wód w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020). W przypadku, gdy uprawę stanowi mieszanka należy podać skład gatunkowy tej mieszanki.

kolumny 9-11 – dotyczą wycofania działki rolnej lub jej części i są opisane w szczegółowej instrukcji wypełniania wniosku, która jest dostępna na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl oraz w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR oraz ośrodkach doradztwa rolniczego.

kolumna 12 - pole przeznaczone na uwagi.

W przypadku, gdy w kolumnie 2 rolnik zadeklarował obszar, na którym prowadzona jest uprawa konopi włóknistych, należy podać odmianę zadeklarowanych konopi włóknistych.

W przypadku deklarowania działki rolnej do płatności rolno-środowiskowej (PROW 2007-2013) w ramach Pakietu 3 lub Pakietu 4 lub Pakietu 5 lub do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) w ramach Pakietu 4 lub Pakietu 5, należy wpisać sposób użytkowania działki rolnej, np. użytkowanie kośne, pastwiskowe lub kośno-pastwiskowe (w przypadku deklaracji użytków przyrodniczych, sposób użytkowania nie jest wymagany).

W przypadku deklarowania działki rolnej do płatności rolno-środowiskowej (PROW 2007-2013) w ramach wariantu 6.4 lub płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) w ramach Pakietu 3, należy wpisać liczbę drzew owocowych rosnących na danej działce rolnej z podaniem ich odmian.

DZIAŁANIE ZALESIANIE GRUNTÓW ROLNYCH ORAZ ZALESIANIE GRUNTÓW INNYCH NIŻ ROLNE (PROW 2007-2013)

Pole 17 – należy wpisać numer oraz datę decyzji o przyznaniu pomocy na zalesianie.

Jeżeli wniosek o przyznanie płatności w zakresie wypłaty pomocy na zalesianie, dotyczy większej liczby decyzji o przyznaniu pomocy na zalesianie, niż liczba rubryk w polu 17 wniosku, należy pobrać dodatkową stronę formularza 4a.../4 i wpisać w niej dane dotyczące pozostałych decyzji o przyznaniu pomocy na zalesianie, których dotyczy wniosek o przyznanie płatności w zakresie wypłaty pomocy na zalesianie.

INFORMACJA O WSPÓLNEJ REALIZACJI PRAKTYKI UTRZYMANIA OBSZARÓW PROEKOLOGICZNYCH

Pole 18 – należy zaznaczyć znakiem „X” w przypadku, gdy rolnik wspólnie realizuje praktykę utrzymania obszarów proekologicznych. Do wniosku należy dołączyć umowę i wypełnioną deklarację o wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych. Formularz deklaracji o wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych dostępny jest na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl oraz w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR oraz ośrodkach doradztwa rolniczego.

Pole 19 – należy wpisać procent (%) obszaru proekologicznego utrzymywanego indywidualnie w gospodarstwie rolnym.

Należy pamiętać, że w przypadku, gdy rolnik posiada powyżej 15 ha gruntów ornych w gospodarstwie, ma obowiązek utrzymywać obszary proekologiczne, których powierzchnia stanowi minimum 5% powierzchni posiadanych gruntów ornych. W przypadku wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych należy posiadać minimum 2,5% obszaru proekologicznego w gospodarstwie.

DOSTOSOWANIE ZOBOWIĄZANIA ROLNOŚRODOWISKOWEGO (PROW 2007-2013)

Pole 20 – należy zaznaczyć znakiem „X” w przypadku, gdy beneficjent dostosowuje zobowiązanie rolno-środowiskowe podjęte w roku 2014 w ramach PROW 2007-2013 do zasad i warunków określonych w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020) lub działania rolnictwa ekologiczne (PROW 2014-2020).

REZYGNACJA Z PRAWA ZWOLNIENIA Z OBOWIĄZKU PRZESTRZEGANIA WYMOGÓW ZAZIELENIA

Pole 21 – należy zaznaczyć znakiem „X” w przypadku, gdy gospodarstwo rolne jest zarządzane zgodnie z ustawą o rolnictwie ekologicznym i rolnik rezygnuje z prawa zwolnienia z obowiązku przestrzegania wymogów zazielenienia. W przypadku rezygnacji z tego zwolnienia należy pamiętać, że rolnik zobowiązany jest realizować praktyki zazielenienia.

REZYGNACJA Z KONTYNUOWANIA ZOBOWIĄZANIA ROLNOŚRODOWISKOWEGO (PROW 2007-2013)

Pole 22 – należy zaznaczyć znakiem „X” w przypadku, gdy beneficjent rezygnuje z kontynuowania zobowiązania podjętego w ramach Pakietu 8 lub Pakietu 9 w ramach programu rolnośrodowiskowego (PROW 2007-2013).

INFORMACJA O FORMIE PRZEKAZANIA WSTĘPNIE WYPEŁNIONEGO FORMULARZA WNIOSKU NA ROK 2016

Pole 23 – w tym polu rolnik wskazuje, poprzez zaznaczenie właściwego pola, sposób udostępnienia/przekazania spersonalizowanego wniosku oraz materiału graficznego na rok 2016. W przypadku, gdy spersonalizowany wniosek na rok 2016 ma zostać udostępniony za pomocą aplikacji e-Wnioski na stronie internetowej Agencji, należy obowiązkowo złożyć wniosek o nadanie uprawnień do systemu teleinformatycznego ARiMR (jeśli uprawnienia takie nie zostały wcześniej nadane). Rolnikom, którzy zaznaczają prośbę o udostępnienie formularza wniosku o przyznanie płatności na rok 2016 na stronie internetowej Agencji, w roku 2016 nie zostanie przesłany wniosek w wersji papierowej.

DATA I PODPIS WNIOSKODAWCY

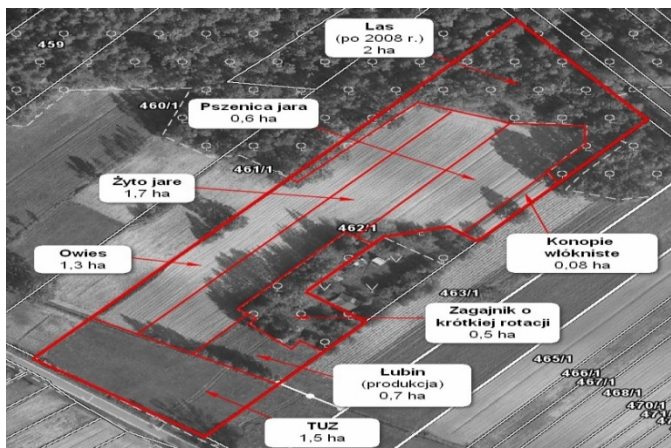
Pole 25 – w tym polu rolnik (pełnomocnik/osoba uprawniona do reprezentacji), który ubiega się o przyznanie płatności objętych wnioskiem, składa obowiązkowo czytelny podpis (imię i nazwisko) wraz z datą wypełnienia wniosku, potwierdzając prawdziwość wpisanych danych oraz znajomość zasad przyznawania płatności objętych wnioskiem o przyznanie płatności. Wniosek uznaje się za złożony, jeżeli jest podpisany przez rolnika, z podaniem imienia i nazwiska.

C. PRZYKŁADY SPOSOBU DEKLAROWANIA I WYRYSOWYWANIA DZIAŁEK ROLNYCH

W celu uzyskania płatności rolnik zobowiązany jest do wypełnienia materiału graficznego zgodnie ze stanem faktycznym na gruncie. Należy zapewnić zgodność oznaczeń na materiale graficznym z oznaczeniami działek rolnych we wniosku. Wypełnienie materiału graficznego polega na przedstawieniu w formie szkicu, położenia działek rolnych na działkach ewidencyjnych, do których rolnik ubiega się o przyznanie płatności.

UWAGA: należy bezwzględnie zadbać o pełną zgodność oznaczeń literowych dla działek rolnych w formularzu wniosku oraz oznaczeń działek rolnych i elementów EFA wyrysowanych na materiale graficznym.

Przykład 1 Gospodarstwo niepodlegające obowiązkowi realizacji praktyk w zakresie dywersyfikacji upraw i utrzymania obszarów proekologicznych

Granice upraw

Zasada wyrysowania i oznaczania działek rolnych na materiale graficznym

Wyjaśnienie:

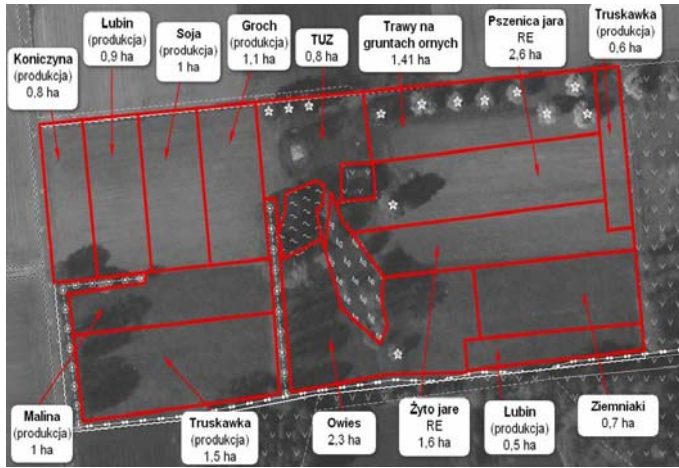
- A – JPO L - 2 ha (powierzchnia zalesiona po roku 2008 w ramach PROW 2007-2013)
- B – JPO Z - 0,5 ha (zagajnik o krótkiej rotacji)
- C – JPO - 5,88 ha (suma powierzchni: owies 1,3 ha + żyto jare 1,7 ha + pszenica jara 0,6 ha + konopie włókniste 0,08 ha + łubin 0,7 ha + TUZ 1,5 ha). Uprawy te tworzą zwarty obszar gruntu.
- Na działce rolnej C – JPO, znajdują się uprawy wymagające odrębnego wykazania we wniosku:
 - C1 – TUZ - 1,5 ha
 - C2 – P WB - 0,7 ha
 - C3 – konopie - 0,08 ha (w kolumnie 12 części VIII wniosku należy wpisać odmianę konopi włóknistych).

Uwaga: powierzchni uprawy żyta jarego, owsa, pszenicy jarej nie wykazuje się w odrębnych pozycjach, gdyż powierzchnia gruntów ornych w gospodarstwie jest mniejsza niż 10 ha (4,38 ha).

VIII. OŚWIADCZENIE O SPOSOBIE WYKORZYSTYWANIA DZIAŁEK ROLNYCH¹⁸⁾

Oznaczenie działki rolnej	Grupa upraw ⁴⁾ / Obszar/ Uprawa ¹⁹⁾	Powierzchnia działki rolnej ²⁰⁾		Nr działki ewidencyjnej, na której jest położona działka rolna	Powierzchnia działki rolnej w granicach działki ewidencyjnej		Powierzchnia deklarowana do płatności ONW na działce rolnej w granicach działki ewidencyjnej ²¹⁾		Informacja w zakresie płatności: rolno-środowiskowo-klimatycznej/ ekologicznej		Wycofanie działki rolnej/części działki rolnej			Uwagi			
		ha	a		ha	a	ha	a	Nr pakietu/ wariantu/ opcji	rośliny uprawne w międzyplonie ⁴⁾	płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego		płatność ONW		płatność rolno-środowiskowo-klimatycznej/ ekologicznej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9			10	11	12	13	14	15	16
A	JPO L	2	00	462/1	2	00											
B	JPO Z	0	50	462/1	0	50											
C	JPO	5	88	462/1	5	88											
C1	TUZ	1	50	462/1	1	50											
C2	P WB	0	70	462/1	0	70											
C3	konopie	0	08	462/1	0	08											Silesia

Przykład 2 Gospodarstwo podlegające obowiązkowi realizacji praktyk w zakresie dywersyfikacji upraw i utrzymania obszarów proekologicznych

Granice upraw

Zasada wyrysowania i oznaczania działek rolnych na materiale graficznym

Wyjaśnienie:

A – JPO - 16,81 ha (suma powierzchni działek deklarowanych z oznaczeniem A1...A10)

A1 - TUZ – 0,80 ha

A2 – RE pszenica jara – 2,60 ha

A3 – RE żyto jare - 1,60 ha

A4 – P WB – 3,80 ha (suma powierzchni działek deklarowanych z oznaczeniem A4a...A4d)

A4a – koniczyna – 0,80 ha, A4b – łubin – 0,90 ha, A4c – soja – 1,00 ha, A4d - groch – 1,10 ha

A5 – P OM – 2,50 ha (powierzchnia truskawek i malin; maliny jako uprawa trwała nie są wykazywane jako odrębna działka rolna)

A5a – truskawka (rodzaj poziomka) – 1,50 ha

A6 – P WB – 0,50 ha

A6a – łubin – 0,50 ha

A7 – P OM – 0,60 ha

A7a – truskawka (rodzaj poziomka) – 0,60 ha

A8 – trawy na gruntach ornych – 1,41 ha

A9 – owies – 2,30 ha

A10 – ziemniaki – 0,70 ha.

VIII. OŚWIADCZENIE O SPOSOBIE WYKORZYSTYWANIA DZIAŁEK ROLNYCH¹⁸⁾

Oznaczenie działki rolnej	Grupa upraw ⁴⁾ / Obszar/ Uprawa ¹⁹⁾	Powierzchnia działki rolnej ¹⁰⁾		Nr działki ewidencyjnej, na której jest położona działka rolna	Powierzchnia działki rolnej w granicach działki ewidencyjnej		Powierzchnia deklarowana do płatności ONW na działce rolnej w granicach działki ewidencyjnej ²¹⁾		Informacja w zakresie płatności: rolno-środowiskowej/rolno-środowiskowo-klimatycznej/ekologicznej		Wycofanie działki rolnej/części działki rolnej			Uwagi		
		ha	a		ha	a	ha	a	Nr pakietu/ wariantu/ opcji	rośliny uprawne w międzyploniu ¹⁴⁾	płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego		płatność ONW		płatność rolno-środowiskowa/rolno-środowiskowo-klimatyczna/ekologiczna	
											ha	a			ha	a
1	2	3		4	5		6		7	8	9		10	11		12
A	JPO	16	81	341/1	6	30										
				341/2	10	51										
A1	TUZ	0	80	341/2	0	80										
A2	RE pszenica jara	2	60	341/2	2	60			11.1							
A3	RE żyto jare	1	60	341/2	1	60			11.1							
A4	P WB	3	80	341/1	3	80										
A4a	koniczyna	0	80	341/1	0	80										
A4b	łubin	0	90	341/1	0	90										
A4c	soja	1	00	341/1	1	00										
A4d	groch	1	10	341/1	1	10										
A5	P OM	2	50	341/1	2	50										
A5a	truskawka (rodzaj poziomka)	1	50	341/1	1	50										
A6	P WB	0	50	341/2	0	50										
A6a	łubin	0	50	341/2	0	50										
A7	P OM	0	60	341/2	0	60										
A7a	truskawka (rodzaj poziomka)	0	60	341/2	0	60										
A8	trawy na gruntach ornych	1	41	341/2	1	41										
A9	owies	2	30	341/2	2	30										
A10	ziemniaki	0	70	341/2	0	70										

D. OGÓLNE ZASADY WYPEŁNIANIA MATERIAŁU GRAFICZNEGO

Materiał graficzny stanowi integralną część wniosku o przyznanie płatności na rok 2015. Jest to wydrukowana w określonej skali mapa wraz z dodatkowymi informacjami dotyczącymi działek ewidencyjnych. Podana na materiale graficznym podziałka liniowa umożliwi dokonanie przybliżonego pomiaru odległości i tym samym powierzchni, co w rezultacie pozwala na dokładniejsze wyrysowanie granic deklarowanych działek rolnych, z zachowaniem ich wzajemnych proporcji lub zlokalizowanie i wkreślenie deklarowanych elementów proekologicznych EFA. Materiał graficzny drukowany jest w skali od 1:1 000 do 1:10 000 (*dla skali 1:2 000 odcinek na mapie o długości 1 cm odpowiada 20 m w terenie*). Na materiale graficznym znajdują się między innymi: granice i numery działek ewidencyjnych, granice obszarów wyłączonych z płatności oraz granice innych obszarów o sposobie użytkowania możliwym do określenia na podstawie ortofotomapy np. sad. Jednocześnie, po raz pierwszy od roku 2015 na materiale graficznym zostały przedstawione tzw. **elementy EFA** możliwe do zidentyfikowania w systemie LPIS, zasięgi **trwałych użytków zielonych** oraz **TUZ cennych przyrodniczo**. Informacja ta ma na celu umożliwienie rolnikowi jednoznaczny identyfikację deklarowanej działki rolnej w odniesieniu do działki ewidencyjnej oraz aktualizacji danych LPIS poprzez potwierdzenie/negację przez rolnika sposobu użytkowania terenu widocznego na ortofotomapie. W celu uzyskania płatności w roku 2015 **rolnik zobowiązany jest do wypełnienia materiału graficznego zgodnie ze stanem faktycznym na gruncie**. Poza informacją o deklarowanych działkach rolnych, ich rodzajem, oznaczeniem oraz dokładnym położeniem, rolnik zobowiązany jest nanieść na materiale graficznym informacje o występujących na obszarze deklarowanej przez niego działki rolnej elementach krajobrazu tj. drzewach będących pomnikami przyrody, rowach do 2 m szerokości oraz oczkach wodnych o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m². Personalizacja na materiale graficznym elementów EFA dotyczy rolników posiadających potencjalnie (na podstawie wniosków z lat poprzednich) 15 ha gruntów ornych lub więcej. W celu ułatwienia rolnikowi lokalizacji działek ewidencyjnych/rolnych materiał graficzny obejmuje również obszar położony w najbliższym sąsiedztwie deklarowanej w roku poprzednim działki ewidencyjnej. Wyrysowanie działek rolnych oraz potwierdzenie/negacja lub wskazanie lokalizacji nowych elementów EFA powinno mieć charakter szkicu w pełni zintegrowanego z obrazem widocznym na ortofotomapie. Szkic ten powinien umożliwiać aktualizację danych referencyjnych zawartych w systemie LPIS poprzez czytelną, jednoznaczny lokalizację na materiale graficznym granic działek rolnych, elementów krajobrazu podlegających zachowaniu, elementów EFA oraz sposobu użytkowania terenu. Jeżeli materiał graficzny posiada rozbieżności w stosunku do stanu faktycznego, rolnik zobowiązany jest wprowadzić na tym materiale korekty i w sposób jednoznaczny je opisać, w celu dokonania aktualizacji danych LPIS. Brak wprowadzenia niezbędnych zmian do systemu LPIS, może w przyszłości skutkować zmniejszeniami płatności z tytułu przeddeklarowania powierzchni. Do wniosku spersonalizowanego oprócz materiału graficznego dołączone są dwie karty informacyjne tj.: *Informacja dotycząca działek deklarowanych do płatności* oraz *Informacja dotycząca występowania elementów proekologicznych (EFA) na działkach deklarowanych do płatności*. Szczegółowy opis tych kart informacyjnych znajduje się w sekcji J oraz K niniejszej instrukcji.

D.1. ZASADY WYRYSOWANIA DZIAŁEK ROLNYCH – OBSZAR PEG

Jeżeli na działce ewidencyjnej wyznaczono kilka obszarów kwalifikujących się do płatności, które nie stanowią zwartego obszaru gruntu, wówczas powierzchnie te należy zadeklarować, jako odrębne **działki rolne**.

Wskazany fragment materiału graficznego przedstawia sytuację, w której rolnik zadeklarował dwie odrębne działki rolne A/A1 oraz B/B1.

W takim przypadku powierzchnia żadnej z działek rolnych A/A1 lub B/B1 nie może przekraczać wartości maksymalnego zwartego **obszaru PEG** na danej działce ewidencyjnej, określonego w kolumnie 4 *Informacji dotyczącej działek deklarowanych do płatności*. Natomiast **suma** powierzchni zadeklarowanych działek rolnych na danej działce ewidencyjnej nie może przekroczyć wartości **obszaru PEG**, podanej w kolumnie nr 3 *Informacji dotyczącej działek deklarowanych do płatności*.

D.2 ELEMENTY PROEKOLOGICZNE (EFA)

Od roku 2015 rolnik posiadający ponad 15 ha **gruntów ornych** zobowiązany jest do przeznaczenia na obszary proekologiczne (EFA) co najmniej 5% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie. Wszystkie elementy EFA, które można zidentyfikować na podstawie obrazu ortofotomapy, ARiMR oznaczyła w systemie identyfikacji działek rolnych (LPIS) i udostępniła rolnikom w spersonalizowanym wniosku. Zostały one zaprezentowane w dołączonych do wniosku: **karcie informacyjnej** [*Informacja dotycząca występowania elementów proekologicznych (EFA) na działkach deklarowanych do płatności*] oraz **materiale graficznym**. Elementy, zidentyfikowane przez ARiMR, rolnik może potwierdzić (wskazać), zanegować lub określić własne – jednakże tylko i wyłącznie takie, które są uznawane za elementy EFA. W tym celu rolnik musi dokonać poprawek na materiale graficznym (skreślenie i opisanie negowanych elementów oraz odpowiednie oznaczenie elementów istniejących na gruncie a nie wykazanych przez ARiMR). Elementy krajobrazu podlegające zachowaniu w ramach norm Dobrej Kultury Rolnej zgodnej z ochroną środowiska tj. oczka wodne, pomniki przyrody oraz rowy do 2 m szerokości, **jeśli występują na gruntach ornych**, również są zaliczane do elementów EFA. Jeśli występują one na gruntach innych niż orne – podlegają ochronie i powinny być przez rolnika zgłaszane na dotychczasowych zasadach, lecz nie mogą być zaliczone, jako element EFA. Do elementów uznanych, jako proekologiczne poza ww. elementami krajobrazu podlegającymi zachowaniu należą również pozostałe elementy krajobrazu tj. żywopłoty/pasy zadrzewione, drzewa wolnostojące, zadrzewienie liniowe, zadrzewienie grupowe/ zadrzewienia śródpolne, miedze śródpolne, oczka wodne o maksymalnej powierzchni 0,1 ha, rowy o maksymalnej szerokości 6 m, strefy buforowe, w tym strefy o szerokościach ustanowionych w ramach norm Dobrej Kultury Rolnej zgodnej z ochroną środowiska, pasy gruntów kwalifikujących się do płatności wzdłuż obrzeży lasu oraz obszary z zagajnikami o krótkiej rotacji, na których nie stosuje się nawozów mineralnych lub/i środków ochrony roślin, obszary zalesione po 2008 roku, obszary z międzyplonami lub okrywą zieloną, obszary objęte uprawami wiążącymi azot. Niektóre z ww. elementów EFA tj. grunty ugorowane, obszary z międzyplonami lub okrywą zieloną, miedze śródpolne oraz obszary objęte uprawami wiążącymi azot nie mają odzwierciedlenia w systemie LPIS (*nie zostały zaprezentowane przez ARiMR na materiale graficznym*) i rolnik obowiązany jest je wskazać w oświadczeniu o powierzchni obszarów proekologicznych stanowiącym załącznik do **wniosku o przyznanie płatności na rok 2015** oraz na materiale graficznym. W przypadku, gdy powierzchnia elementów proekologicznych, zidentyfikowanych przez ARiMR, stanowi mniej niż 5% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie, rolnik podlegający wymogom, jest zobowiązany do wskazania i oznaczenia na materiale graficznym, położenia w swoim gospodarstwie innych elementów EFA niezidentyfikowanych w systemie LPIS lub nie mających odzwierciedlenia w systemie LPIS, a zaliczanych do elementów EFA, czyli gruntów ugorowanych, obszarów z międzyplonami lub okrywą zieloną, miedz śródpolnych oraz obszarów objętych uprawami wiążącymi azot. **Niedopełnienie obowiązku utrzymania w gospodarstwie obszarów EFA na poziomie 5% będzie skutkowało zmniejszeniem powierzchni kwalifikującej się do płatności za zazielenienie.** Istnieje możliwość wspólnego deklarowania przez dwóch lub więcej rolników elementów proekologicznych, użytkowanych wspólnie. W takim przypadku powierzchnia tych elementów powinna być obliczana proporcjonalnie do udziału użytkownika przez poszczególnych rolników, a suma poszczególnych powierzchni nie może być większa niż całkowita powierzchnia danego elementu. **Wówczas obowiązek utrzymania takiego elementu, dotyczy wszystkich rolników deklarujących dany element w ramach wspólnej deklaracji.** Szczegółowe wymogi w zakresie poszczególnych obszarów określone są w przepisach wspólnotowych. Elementy proekologiczne zostały wymienione w tabeli poniżej. Każdy element EFA ma wyznaczoną powierzchnię [m²], długość fizyczną [metr bieżący] lub liczebność [sztuk]. Dla każdego elementu przyporządkowany został współczynnik przekształcenia oraz współczynnik ważenia, mające wpływ na powierzchnię obszaru EFA. Wszystkim elementom EFA przypisana została nazwa, ułatwiająca ich identyfikację, a także informacja czy element EFA został zidentyfikowany przez ARiMR na podstawie obrazu ortofotomapy i oznaczony na materiale graficznym przesyłanym do rolnika [MG]. Powierzchnię obszaru proekologicznego oblicza się poprzez mnożenie fizycznej powierzchni/długości/sztuki elementu EFA przez współczynnik przekształcenia oraz współczynnik ważenia.

Przykład obliczania: Fizyczna długość elementu proekologicznego EFA4 (zadrzewienie liniowe) wynosi 30 metrów bieżących, współczynnik przekształcenia to 5, współczynnik ważenia to 2. Powierzchnia obszaru proekologicznego w tym przypadku wynosi 30x5x2=300 m².

Zasady matematyczne w wyznaczaniu powierzchni obszarów proekologicznych:

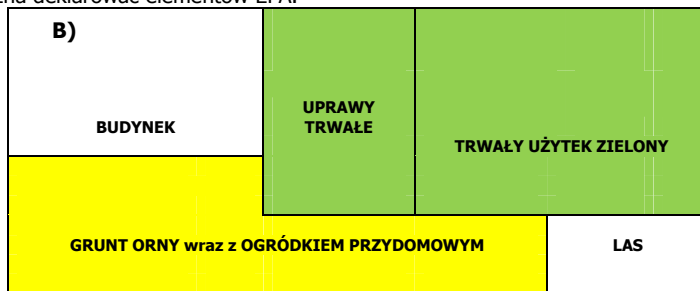
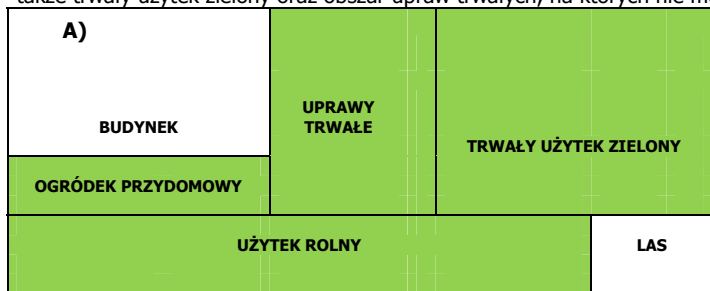
Przeliczając powierzchnię obszaru EFA, wyrażoną w m² na powierzchnię wyrażoną w arach, należy stosować następujące reguły zaokrągleń:

- w przypadku, gdy na trzecim miejscu po przecinku znajduje się cyfra większa lub równa 5, to cyfrę przed nią występującą zaokrąglamy w górę np. przed zaokrągleniem 5,5373 ha – po zaokrągleniu otrzymamy powierzchnię 5,54 ha lub przed zaokrągleniem 5,5353 ha – po zaokrągleniu otrzymamy powierzchnię 5,54 ha,

- w przypadku, gdy na trzecim miejscu po przecinku znajduje się cyfra mniejsza niż 5, to cyfrę przed nią występującą pozostawiamy bez zmian np. przed zaokrągleniem 5,5323 ha – po zaokrągleniu otrzymamy powierzchnię 5,53 ha lub przed zaokrągleniem 5,5723 ha – po zaokrągleniu otrzymamy powierzchnię 5,57 ha.

Nazwa ¹	Elementy EFA	Współczynnik przekształcenia ² (m/drzewo na m ²)	Współczynnik ważenia ³	Obszar proekologiczny ⁴ [m ²]	Element oznaczony na MG ⁵ tak/nie
EFA1	Grunty ugorowane	nd.	1	1 m ²	nie
	Elementy krajobrazu:				
EFA2	Żywopłaty/pasy zadrzewione (metr bieżący)	5	2	10 m ²	tak
EFA3	Drzewa wolnostojące (sztuka)	20	1,5	30 m ²	tak
EFA4	Zadrzewienie liniowe (metr bieżący)	5	2	10 m ²	tak
EFA5	Zadrzewienie grupowe/zadrzewienia śródpolne (metr kwadratowy)	nd.	1,5	1,5 m ²	tak
EFA6	Miejsca śródpolne (metr bieżący)	6	1,5	9 m ²	nie
EFA7	Oczka wodne (metr kwadratowy)	nd.	1,5	1,5 m ²	tak
EFA8	Rowy (metr bieżący)	3	2	6 m ²	tak
EFA9	Strefy buforowe (metr bieżący)	6	1,5	9 m ²	nie
	Pasy gruntów kwalifikujących się do płatności wzdłuż obrzeży lasu (metr bieżący)				tak
EFA10	▪ bez produkcji	6	1,5	9 m ²	
EFA11	▪ z produkcją	6	0,3	1,8 m ²	
EFA12	Obszary z zagajnikami o krótkiej rotacji na których nie stosuje się środków ochrony roślin oraz stosuje się nawożenie zgodnie z przepisami rozporządzenia dotyczącego EFA (metr kwadratowy)	nd.	0,3	0,3 m ²	tak
EFA13	Obszary zalesione po 2008 r. (metr kwadratowy) ⁶	nd.	1	1 m ²	tak
EFA14a	Obszary z międzyzplonami lub okrywą zieloną – międzyzplon ścierniskowy (metr kwadratowy)	nd.	0,3	0,3 m ²	nie
EFA14b	Obszary z międzyzplonami lub okrywą zieloną – międzyzplon ozimy (metr kwadratowy)	nd.	0,3	0,3 m ²	nie
EFA14c	Wszystkie trawy w plon główny (metr kwadratowy)	nd.	0,3	0,3 m ²	nie
EFA15	Obszary objęte uprawami wiążącymi azot (metr kwadratowy)	nd.	0,7	0,7 m ²	nie

Od roku 2015, na potrzeby płatności za zazielenienie, nastąpiło uszczegółowienie klasyfikacji **obszaru PEG**. Z dotychczasowego obszaru PEG – gruntu rolnego, w którego skład wchodziły: użytki rolne, ogródek przydomowy, obszar upraw trwałych oraz trwałych użytków zielonych [rys. A)] - został wydzielony obszar potencjalnego gruntu ornego (ogródek przydomowy oraz grunt orny), na którym można deklarować elementy proekologiczne [rys. B)], a także trwały użytek zielony oraz obszar upraw trwałych, na których nie można deklarować elementów EFA.

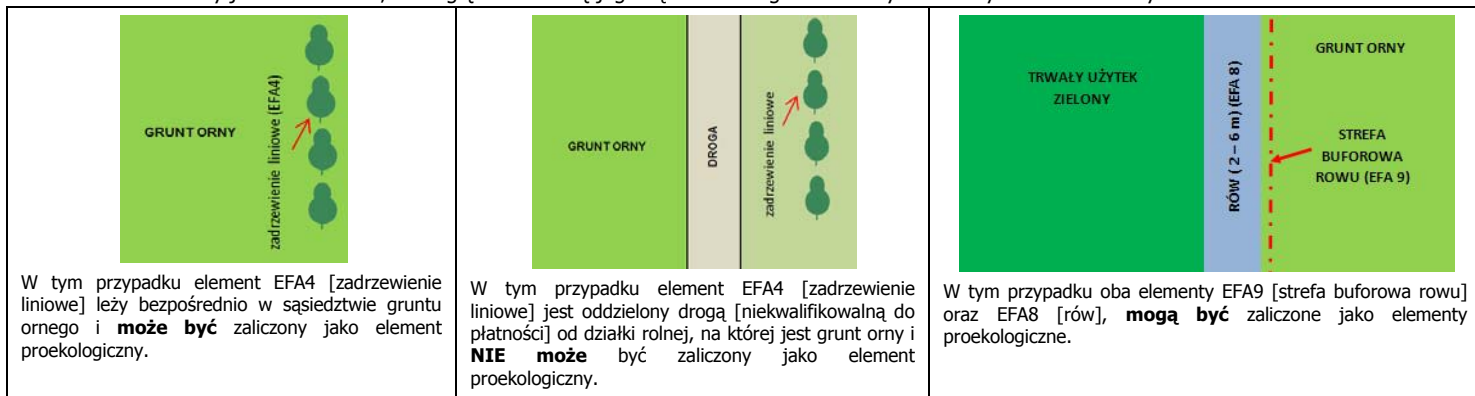
Obszar PEG

Potencjalny grunt orny - obszar, na którym można deklarować elementy proekologiczne EFA

Dany element proekologiczny może być zgłoszony przez rolnika tylko w przypadku, gdy znajduje się na gruntach jego gospodarstwa LUB jest w bezpośrednim ich sąsiedztwie oraz jest przez niego utrzymywany lub zarządzany!

Elementy EFA sąsiadujące z gruntem ornym

Elementy proekologiczne uznane za obszary EFA co do zasady wyznacza się wyłącznie na gruntach ornych! Wyjątkiem od tej reguły [brak obowiązku położenia na gruncie ornym danego gospodarstwa] są następujące elementy: zagajniki o krótkiej rotacji, obszary zalesione w ramach PROW po 2008 r. **Elementy krajobrazu** wskazane w tabeli (od EFA2 do EFA8) oraz strefy buforowe uznaje się za położone w sąsiedztwie gruntów ornych, gdy **fizycznie dotykają** granicy działki, na której zadeklarowano grunt orny. Poniżej przedstawiono przykłady wyjaśniające czy i który element EFA może zostać zakwalifikowany jako obszar EFA, ze względu na ocenę jego sąsiedztwa z gruntem ornym lub innym kwalifikowalnym elementem EFA.

¹ Nazwa – oznaczenie ułatwiające określenie typu elementu EFA oraz jego identyfikację;

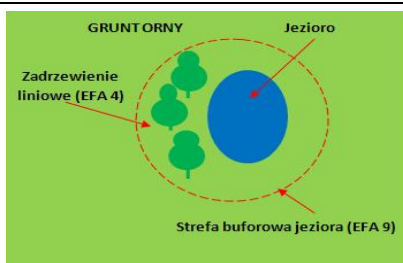
² Współczynnik przekształcenia – wartość, o jaką należy przekształcić dany element proekologiczny, aby obliczyć powierzchnię obszaru proekologicznego;

³ Współczynnik ważenia – stała wartość, jaka jest przypisana danemu elementowi;

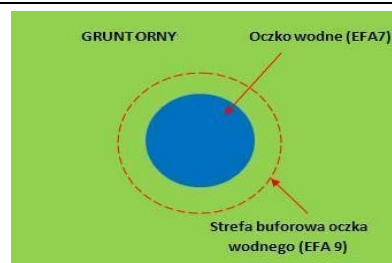
⁴ Wyznaczona, jednostkowa wartość powierzchni przypisana elementowi EFA i wynikająca wprost z jego typu oraz cech fizycznych (ilość, długość, powierzchnia);

⁵ Element EFA wyznaczony w LPIS oraz oznaczony na materiale graficznym;

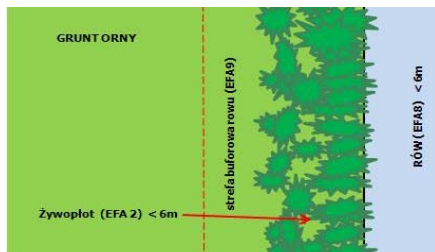
⁶ Dotyczy deklaracji schematu I PROW;

W tym przypadku zadrzewienie liniowe [EFA4] oraz strefa buforowa [EFA9] pochodząca od jeziora są położone na obszarze gruntu ornego. Jednakże zadrzewienie liniowe leży na terenie strefy buforowej ustanowionej w ramach norm Dobrej Kultury Rolnej. Zatem jako element proekologiczny **można zaliczyć** strefę buforową [EFA9] **LUB** zadrzewienie liniowe [EFA4]. Nie można deklarować jednocześnie wszystkich elementów EFA, które fizycznie się nakładają np. strefy buforowej [EFA9] oraz zadrzewienia liniowego [EFA4].

W tym przypadku element EFA7 [oczko wodne] oraz EFA9 [jego strefa buforowa] są położone na gruncie ornym. Oba elementy **mogą być** zaliczone jako elementy proekologiczne.

W tym przypadku żywopłot [EFA2], rów [EFA8], strefa buforowa rowu [EFA9] leżą w sąsiedztwie gruntu ornego. Jako element proekologiczny można zaliczyć rów [EFA8] oraz jego strefę buforową [EFA9] jeżeli żywopłot oddzielający rów od gruntu ornego jest kwalifikowalny do płatności **LUB** rów [EFA9] oraz żywopłot [EFA2] jeżeli kwalifikuje się do płatności **LUB** tylko sam żywopłot [EFA2] w przypadku, gdy nie kwalifikuje się do płatności. Nie można deklarować jednocześnie wszystkich elementów EFA, które fizycznie się nakładają np. strefy buforowej [EFA9] oraz żywopłotu [EFA2].

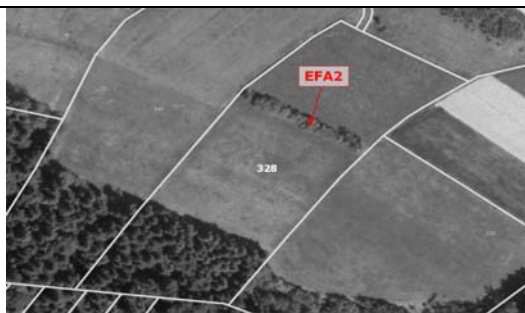

W tym przypadku jako elementy EFA **można zaliczyć** strefę buforową rowu [EFA9] oraz rów [EFA8] **LUB** opcjonalnie strefę buforową rowu [EFA9] i drzewo wolnostojące [EFA3] w obrębie rowu. Nie można deklarować jednocześnie wszystkich elementów EFA, które fizycznie się nakładają np. rowu [EFA8] oraz drzewa wolnostojącego [EFA3].

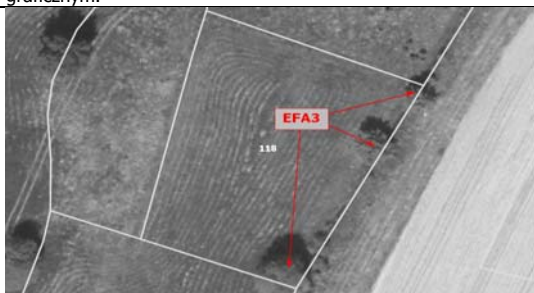
PRZYKŁADY ELEMENTÓW PROEKOLOGICZNYCH (EFA)

Grunty ugorowane (EFA1), na których nie jest prowadzona produkcja rolna. W okresie od 1 stycznia do 31 lipca obszar powinien być ugorowany. Po tym terminie grunt może być przywrócony do produkcji. Nie podlega personalizacji na materiale graficznym.

Żywopłaty i pasy zadrzewione (EFA2) o maksymalnej szerokości do 10 m. Podlega personalizacji na materiale graficznym.

Drzewa wolnostojące (EFA3) – o średnicy korony wynoszącej co najmniej 4 m. Do tej kategorii zaliczane są również elementy krajobrazu podlegające zachowaniu – drzewa będące pomnikami przyrody (**PP**). Podlega personalizacji na materiale graficznym.

Zadrzewienie liniowe (EFA4) – obejmujące drzewa o średnicy korony co najmniej 4 m; odległość między koronami drzew nie powinna przekraczać 5 m. Podlega personalizacji na materiale graficznym.

Zadrzewienie grupowe (EFA5) – o maksymalnej powierzchni do 0,3 ha, na których nie jest prowadzona produkcja rolna. Podlega personalizacji na materiale graficznym.

Miedze śródpolne (EFA6) o szerokości od 1 m do 20 m, na których nie jest prowadzona produkcja rolna. Do systemu LPIS zostanie wprowadzony ten element wówczas, gdy zostanie zadeklarowany i oznaczony na materiale graficznym przez rolników. Nie podlega personalizacji na materiale graficznym.

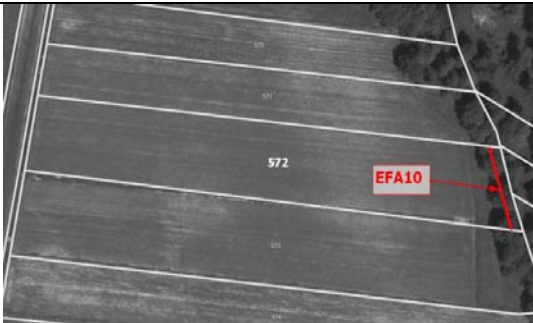
Oczka wodne (EFA7) o maksymalnej powierzchni 0,1 ha z wyłączeniem zbiorników z betonu lub tworzywa sztucznego. Do powierzchni oczka wlicza się strefy z roślinnością nadbrzeżną o szerokości do 10 m. Do tej kategorii zaliczane są również elementy krajobrazu podlegające zachowaniu - oczka wodne (**OW**) w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m². Podlega personalizacji na materiale graficznym.

Rowy (EFA8) o maksymalnej szerokości 6 m, z wyłączeniem kanałów o betonowych ścianach. Do tej kategorii zaliczane są również elementy krajobrazu podlegające zachowaniu - rowy do 2 m szerokości (**Rów**). Podlega personalizacji na materiale graficznym.

Strefy buforowe (EFA9) o szerokości ustanowionej w ramach norm Dobrej Kultury Rolnej oraz inne strefy buforowe o szerokości nie mniejszej niż 1 m, usytuowane na lub przylegające do gruntu ornego; również pasy z nadbrzeżną roślinnością występujące wzdłuż cieku wodnego o szer. do 10 m; na wszystkich strefach buforowych, także tych utworzonych w ramach norm DKR obowiązuje zakaz prowadzenia produkcji rolniczej. Jako element proekologiczny mogą być zaliczane strefy buforowe położone na gruncie ornym, w tym strefy buforowe pod trwałymi użytkami zielonymi, pod warunkiem, że różnią się one od przylegającej kwalifikującej się powierzchni użytków rolnych i przylegają do gruntu ornego. Nie podlega personalizacji na materiale graficznym.

Pasy gruntów kwalifikujących się do płatności wzdłuż obrzeży lasu bez produkcji (EFA10) o szerokości od 1 m do 10 m. Podlega personalizacji na materiale graficznym. Dopuszcza się wypas i koszenie na paszę, pod warunkiem, że pasy te można odróżnić od przyległych gruntów rolnych.

Pasy gruntów kwalifikujących się do płatności wzdłuż obrzeży lasu z produkcją (EFA11) o szerokości od 1 m do 10 m. Podlega personalizacji na materiale graficznym.

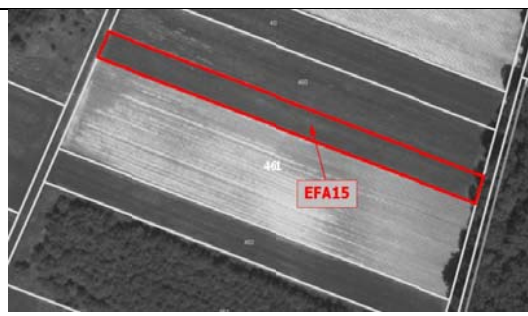
Zagajniki o krótkiej rotacji (EFA12), na których nie stosuje się środków ochrony roślin oraz stosuje się nawożenie zgodnie z przepisami rozporządzenia dotyczącego obszarów proekologicznych. Zalicza się do nich: gatunki z rodzaju wierzba (*Salix* sp.), gatunki z rodzaju brzoza (*Betula* sp.) oraz topola czarna (*Populus nigra*) i jej krzyżówki. Podlega personalizacji na materiale graficznym.

Obszary zalesione po 2008 (EFA13) w ramach PROW 2007-2013 oraz w ramach PROW 2014-2020. Podlega personalizacji na materiale graficznym.

Obszary z międzyplonami lub okrywą zieloną (EFA14). Za **międzyplony/okrywą zieloną** uznaje się mieszanki utworzone z co najmniej 2 gatunków roślin z poniższych grup uprawnych: zboża, oleiste, pastewne, miododajne, bobowate drobnonasienne, bobowate grubonasienne oraz wsiewki traw w uprawę główną. Szczegółowe wymagania (w tym terminy wysiewu i okresy utrzymania) określone zostaną w rozporządzeniu ws. obszarów proekologicznych. Nie podlega personalizacji na materiale graficznym.

Obszary objęte **uprawami wiążącymi azot (EFA15)**. Nie podlega personalizacji na materiale graficznym.

E. SZCZEGÓLWY ZASADY WYPEŁNIANIA MATERIAŁU GRAFICZNEGO W ZAKRESIE AKTUALIZACJI LPIS

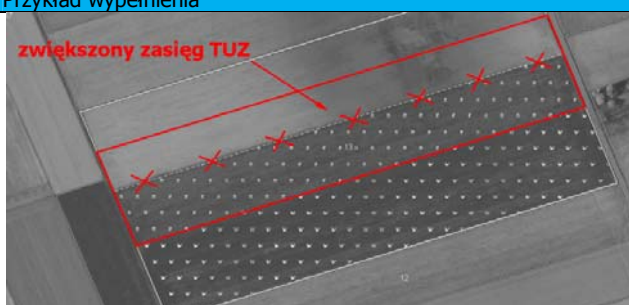
E.1 AKTUALIZACJA DANYCH LPIS - dotyczy - POWIERZCHNI KWALIFIKOWALNEJ DO PŁATNOŚCI

Przypadek I	Opis
	<p>Wskazany fragment materiału graficznego przedstawia poprawnie wyznaczone granice działek ewidencyjnych oraz powierzchnie niekwalifikujące się do płatności (typu las, zabudowania itp.). Na podstawie tak wyznaczonych danych w systemie LPIS widocznych na materiale graficznym została określona powierzchnia kwalifikowalna do płatności – obszar PEG, do której rolnik może otrzymać płatności. Powierzchnia obszaru PEG została wskazana w kolumnie nr 3 <u>karty informacyjnej - Informacji dotyczącej działek deklarowanych do płatności</u>. Jeżeli stan faktyczny różni się od obrazu odzwierciedlonego na ortofotomapie (np. nastąpiło przekształcenie gruntu rolnego na grunt zabudowany), wówczas rolnik powinien stosownie zmniejszenia powierzchni uwzględnić w powierzchniach deklarowanych działek rolnych. W kolumnie nr 4 Informacji dotyczącej działek deklarowanych do płatności, została również podana powierzchnia obszaru PEG. Wartość powyższa ma znaczenie w trakcie deklaracji działek rolnych, kiedy to powierzchnie działek rolnych należy rozpiszać w poszczególnych odrębnych częściach działki ewidencyjnej.</p> <p>[1] – część działki, której powierzchnia wchodzi aktualnie w skład obszaru PEG, której rolnik w danym roku z różnych względów nie zgłasza do dopłat z powodu, np. użytkowania przez innego rolnika, wyłączenia z produkcji rolnej itp. Podanie informacji o nieużytkowanej części działki jest niezbędne do właściwego identyfikowania gruntów rolnych niezgłoszonych do płatności.</p>
	<p>Działanie Rolnika - Przypadek I</p> <p>Rolnik wypełniając część VIII wniosku powinien wpisać dane dotyczące działek rolnych oraz wskazać na materiale graficznym przebieg działek rolnych, zgodnie z opisem w niniejszej instrukcji. W przypadku stwierdzenia jakiegokolwiek rozbieżności treści materiału graficznego w stosunku do stanu faktycznego na gruncie rolnik ma obowiązek je oznaczyć i opisać stosownymi komentarzem na materiale graficznym. Wszystkie informacje, które zostaną wniesione przez rolnika pozwolą w jak najbardziej precyzyjny sposób potwierdzić deklarowaną przez niego powierzchnię do płatności. Rolnik powinien również sprawdzić wartość powierzchni obszaru PEG określonego w kolumnie nr 3 <u>karty informacyjnej - Informacji dotyczącej działek deklarowanych do płatności</u>. Należy pamiętać, aby powierzchnia kwalifikującego się hektara ogółem na danej działce ewidencyjnej nie była większa niż obszar PEG na działce ewidencyjnej, wskazany w kolumnie 3 ww. karty informacyjnej. Ważnym elementem jest również wskreślenie na materiale graficznym elementów krajobrazu występujących wewnątrz deklarowanych działek rolnych. Szczegółowe informacje w zakresie elementów krajobrazu zostały zawarte w sekcji F.1. niniejszej instrukcji. Ponadto rolnik wypełniając materiał graficzny powinien oznaczyć nieużytkowaną i niezgłoszoną w danym roku część działki, jako „obszar niezgłoszony” (dopisując informację o powodach wyłączenia). Informacja ta musi umożliwić jednoznaczną ocenę czy wyłączenie jest trwałe, czy tymczasowe.</p>
	<p>Opis – Przypadek II</p> <p>Fragment materiału graficznego przedstawia sytuację, w której użytkowanie gruntu widoczne na ortofotomapie znajduje się poza granicą deklarowanej działki ewidencyjnej. Oznaczone na materiale graficznym granice działki ewidencyjnej, jak widać na ortofotomapie, nie pokrywają się ze stanem faktycznym użytkowania. Na podstawie tak określonych granic działek ewidencyjnych i obszarów niekwalifikowanych widocznych na materiale graficznym została określona powierzchnia obszaru PEG, która jest sukcesywnie aktualizowana w oparciu o zgłoszenia rolników, ortofotomapę oraz wyniki kontroli na miejscu.</p> <p>W przypadku stwierdzenia rozbieżności pomiędzy rzeczywistym stanem użytkowania, a wartością powierzchni obszaru PEG, rolnik ma obowiązek na materiale graficznym wskazać faktyczne granice upraw na danej działce ewidencyjnej oraz jeżeli to konieczne wprowadzić stosowne korekty do przedstawionego materiału graficznego.</p> <p>W każdym przypadku powierzchnia działki rolnej w granicach działki ewidencyjnej, deklarowana w części VIII wniosku – kolumna 5 powinna być zgodna z faktycznie użytkowaną powierzchnią oraz z uwzględnieniem wartości obszaru PEG. Naniesione przez rolnika korekty będą uwzględniane po uprzednio przeprowadzonej weryfikacji przez pracowników ARIMR.</p>

<p>Przykład wypełnienia</p> 	<p>Działanie Rolnika - Przypadek II</p> <p>Widoczne na materiale graficznym faktyczne użytkowanie gruntu jest rozbieżne z granicą działki ewidencyjnej. Rolnik powinien zweryfikować powierzchnię i w części VIII wniosku – kolumna 5 podać powierzchnię faktycznie użytkowaną. W przypadku, gdy grunty rolne leżą na sąsiadujących działkach ewidencyjnych, rolnik powinien wprowadzić stosowne oznaczenia dodatkowych działek ewidencyjnych w części VII wniosku lub nie deklarować powierzchni działki rolnej poza granicami zgłoszonej we wniosku ewidencyjnej. W przypadku, gdy powierzchnia użytkowana (działka rolna) jest położona na kilku działkach ewidencyjnych, w części VII i VIII wniosku należy podać dane tych działek ewidencyjnych (działka rolna widoczna na rysunku obok położona jest na 4 działkach ewidencyjnych: 178, 177, 176, 182). Jeżeli nie zostaną wskazane we wniosku wszystkie identyfikatory działek ewidencyjnych, na których jest deklарowana działka rolna, do płatności nie będą kwalifikowane powierzchnie położone na niezadeklarowanych we wniosku działkach ewidencyjnych. Ważne jest również to, aby deklarując powierzchnie działek rolnych nie uwzględniać powierzchni wykazanych w wypisie z ewidencji gruntów i budynków, które mogą być nieaktualne i niezgodne ze stanem faktycznym. Weryfikacja powierzchni jest prowadzona przez ARiMR tylko i wyłącznie w oparciu o stan faktyczny na gruncie wynikający z ortofotomapy, tj. o powierzchnię obszaru PEG. W takim przypadku rolnik powinien również uwzględnić fakt niepełnego wykorzystania powierzchni działki ewidencyjnej – w jej centralnej części występuje wyłączenie, które należy zaznaczyć podczas wypełniania załącznika graficznego.</p>
---	--

E.2 AKTUALIZACJA DANYCH LPIS - dotyczy - TRWAŁYCH UŻYTKÓW ZIELONYCH (TUZ)

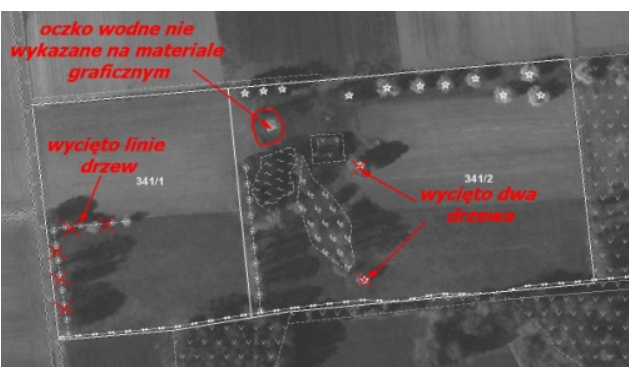
<p>Przypadek III</p> 	<p>Opis – Przypadek III</p> <p>Fragment materiału graficznego przedstawia sytuację, w której na podstawie wskazań rolnika z lat poprzednich na materiale graficznym na działce nr 13 określony został zasięg trwałego użytku zielonego (TUZ) – oznaczony [1]. Część TUZ, z uwagi na położenie na obszarze Natura 2000, w tym na glebach torfowych i podmokłych, które wymagają ścisłej ochrony w celu osiągnięcia celów dyrektywy ptasiej (2009/147/WE) i siedliskowej (92/43/EWG) zakwalifikowana została jako trwały użytek zielony cenny przyrodniczo (TUZ cenny) – oznaczony [2]. Każdego rolnika posiadającego TUZ cenny obowiązuje zakaz jego przekształcania lub zaorywania. Takim restrykcjom nie podlega obszar oznaczony jako [1] do momentu nie zmniejszenia się współczynnika referencyjnego dla powierzchni TUZ w skali całego kraju.</p>
---	---

<p>Przykład wypełnienia</p> <p>zwiększony zasięg TUZ</p> 	<p>Działanie Rolnika - Przypadek III</p> <p>Zasięgi obszarów zostały wyznaczone przez ARiMR na podstawie wskazań rolnika z poprzednich lat. W przypadku stwierdzenia rozbieżności pomiędzy rzeczywistym stanem użytkowania TUZ, a zasięgiem TUZ wskazanym przez ARiMR, rolnik ma obowiązek na materiale graficznym wskazać faktyczne granice TUZ na danej działce ewidencyjnej oraz, jeżeli to konieczne, wprowadzić korekty na materiale graficznym. W przypadku konieczności modyfikacji zasięgu TUZ wskazanego przez ARiMR, rolnik powinien dokonać poprawek (jak na rysunku obok) na materiale graficznym (wkreślić prawidłowy przebieg TUZ zgodnie z faktycznym użytkowaniem, skreślić nieaktualne granice działki rolnej, na której występuje TUZ) oraz podać powierzchnię faktycznie użytkowaną jako TUZ w części VIII wniosku (Oświadczenie o sposobie wykorzystywania działek rolnych).</p> <p>W przypadku, gdy w gospodarstwie rolnym znajdują się TUZ cenne, rolnika obejmuje zakaz ich przekształcania lub zaorywania.</p>
--	---

E.3 AKTUALIZACJA DANYCH LPIS - dotyczy - ELEMENTÓW PROEKOLOGICZNYCH (EFA)

<p>Przypadek IV</p> 	<p>Opis Przypadek IV</p> <p>Powierzchnia gospodarstwa składającego się z dwóch działek ewidencyjnych (341/1 i 341/2) wynosi 20,5 ha. Powierzchnia gruntów ornych w tym gospodarstwie wynosi 20 ha (powierzchnia gospodarstwa pomniejszona o powierzchnię terenów wyłączonych z produkcji rolnej 0,5 ha [1]). ARiMR, na podstawie obrazu aktualnej ortofotomapy zidentyfikowała na gruntach ornych danego gospodarstwa i wskazała na materiale graficznym następujące elementy EFA:</p> <ul style="list-style-type: none"> EFA3 - drzewo wolnostojące – sztuk 13 EFA4 - zadrzewienie liniowe – sztuk 3 EFA5 - zadrzewienie grupowe EFA7 - oczko wodne o maksymalnej powierzchni 0,1 ha EFA8 - rów o szerokości nie większej niż 6m – sztuk 2 <p>Wyznaczona przez ARiMR łączna powierzchnia ww. elementów EFA wynosi 1,25 ha, a więc stanowi ponyżej 5% powierzchni gruntów ornych gospodarstwa (20 ha x 5%=1,00 ha). Rolnik nie musi deklarować wszystkich elementów wskazanych przez ARiMR, tylko te, które zapewnią mu wywiązanie się z obowiązku utrzymania obszaru EFA na poziomie 5%.</p>
--	--

<p>Przykład wypełnienia</p> 	<p>Działanie Rolnika Przypadek IV</p> <p>W takim przypadku rolnik nie wnosi żadnych uwag do położenia i typów obiektów EFA wykazanych na materiale graficznym. Jeżeli nie stwierdza żadnych rozbieżności to nie dokonuje żadnych skreśleń/wkreśleń na materiale graficznym w zakresie rodzaju czy położenia deklarowanych elementów EFA. Na podstawie materiału graficznego rolnik zobowiązany jest wypełnić oświadczenie o powierzchni obszarów proekologicznych stanowiące integralną część wniosku o przyznanie płatności na rok 2015, posiłkując się danymi przekazanymi w karcie informacyjnej [<i>Informacja dotycząca występowania elementów proekologicznych (EFA) na działkach deklarowanych do płatności</i>].</p>
--	---

Przypadek V	Opis Przypadek V
	<p>Przypadek V dotyczy gospodarstwa opisanego w powyższym przykładzie (Przypadek IV) z taką różnicą, że część gruntu ornego z ww. przykładu stanowi obecnie trwały użytek zielony (TUZ) o powierzchni 3 ha oznaczenie [2] na materiale graficznym. Powierzchnia gruntów ornych w tym gospodarstwie wynosi 17 ha (<i>powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie pomniejszona o powierzchnię TUZ</i>). Ponieważ obszary proekologiczne wyznacza się jedynie na gruntach ornych danego gospodarstwa, nie wszystkie elementy EFA wskazane przez ARiMR na materiale graficznym i wymienione w Przypadku IV można uznać za elementy proekologiczne EFA. Nie można uznać zadrzewienia liniowego oznaczonego EFA4 (A) oraz części rowu oznaczonego EFA8 (A) położonych na TUZ. Ważne jest to, że elementy te są wskazane na materiale graficznym, ale ich powierzchnia nie jest uwzględniona w karcie informacyjnej [<i>Informacja dotycząca występowania elementów proekologicznych (EFA) na działkach deklarowanych do płatności</i>], ponieważ elementy te leżą na TUZ. Wyznaczona przez ARiMR, na podstawie obrazu ortofotomapy, łączna powierzchnia obszarów proekologicznych wynosi dla przykładu 0,75 ha, a więc stanowi poniżej 5% powierzchni gruntów ornych gospodarstwa (17 ha x 5%=0,85 ha). Rolnik nie musi deklarować wszystkich elementów wskazanych przez ARiMR, tylko te, które zapewnią mu wywiązanie się z obowiązku utrzymania obszaru EFA na poziomie 5%.</p>
Przykład wypełnienia	Działanie Rolnika Przypadek V
	<p>W celu spełnienia warunku utrzymania obszarów EFA na poziomie 5% powierzchni gruntów ornych rolnik ma możliwość wskazania innych elementów EFA (niewskazanych przez ARiMR) np. przeznaczyć część gruntów ornych pod grunt ugorowany, międzyplony/pokrywe zieloną bądź uprawy wiążące azot. W tym celu na materiale graficznym powinien wskazać i oznaczyć wyżej wskazany obszar. W celu samodzielnej kontroli czy powierzchnia obszarów EFA stanowi nie mniej niż 5% powierzchni gruntów ornych, może posłużyć się kalkulatorem udostępnionym przez ARiMR na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl. W przypadku deklaracji nowych elementów EFA, rolnik na materiale graficznym powinien wskazać położenie i opisać nowo deklarowane elementy EFA (niewskazane przez ARiMR), w taki sposób, aby można było określić jego rodzaj oraz wielkość – w Przypadku V rolnik deklaruje grunty ugorowane (EFA1). Na podstawie skorygowanego materiału graficznego rolnik zobowiązany jest wypełnić oświadczenie o powierzchni obszarów proekologicznych stanowiące integralną część wniosku o przyznanie płatności na rok 2015, posiłkując się danymi przekazanymi w karcie informacyjnej [<i>Informacja dotycząca występowania elementów proekologicznych (EFA) na działkach deklarowanych do płatności</i>].</p>
Przypadek VI	Opis Przypadek VI
	<p>Przypadek VI dotyczy gospodarstwa opisanego w Przypadku IV z taką różnicą, że rolnik neguje część informacji przekazanych przez ARiMR we wniosku i na materiale graficznym. Wyznaczona przez ARiMR, analogicznie jak w Przypadku IV, łączna powierzchnia obszarów proekologicznych w gospodarstwie wynosi 0,99 ha, a więc stanowi powyżej 5% powierzchni gruntów ornych gospodarstwa (15 ha x 5% = 0,75 ha). Powierzchnia obszaru proekologicznego po odjęciu powierzchni negowanego/usuniętego przez rolnika elementu EFA (wycinka 2 pojedynczych drzew na dz. 341/2 oraz zadrzewienia liniowego na dz. 341/1) jest mniejsza niż 0,75 ha, zatem powierzchnia obszarów proekologicznych w gospodarstwie wynosi poniżej 5% powierzchni gruntów ornych gospodarstwa.</p>
Przykład wypełnienia	Działanie Rolnika Przypadek VI
	<p>Rolnik, w celu spełnienia warunku utrzymania w gospodarstwie obszarów proekologicznych na poziomie 5% powierzchni gruntów ornych, ma możliwość wskazania w gospodarstwie innych, elementów EFA (niewyznaczanych przez ARiMR). W celu samodzielnej kontroli czy powierzchnia obszarów proekologicznych stanowi nie mniej niż 5% powierzchni gruntów ornych gospodarstwa, może posłużyć się kalkulatorem udostępnionym przez ARiMR na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl. W przypadku negacji przez rolnika występowania na terenie jego gospodarstwa elementów EFA wyznaczonych przez ARiMR, powinien on na materiale graficznym skreślić i opisać nieistniejące elementy EFA (wycinka 2 pojedynczych drzew na dz. 341/2 oraz zadrzewienia liniowego na dz. 341/1). W przypadku deklaracji nowych elementów EFA, rolnik na materiale graficznym zobowiązany jest wskazać ich położenie i opisać nowo deklarowane elementy EFA (rolnik wskazał niezidentyfikowane przez ARiMR oczko wodne). Na podstawie skorygowanego materiału graficznego rolnik zobowiązany jest wypełnić oświadczenie o powierzchni obszarów proekologicznych stanowiące integralną część wniosku o przyznanie płatności na rok 2015, posiłkując się danymi przekazanymi w karcie informacyjnej [<i>Informacja dotycząca występowania elementów proekologicznych (EFA) na działkach deklarowanych do płatności</i>].</p>

F. NORMY I WYMOGI WZAJEMNEJ ZGODNOŚCI

Rolnik ubiegający się o przyznanie płatności bezpośrednich, płatności ONW, płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), płatności ekologicznej (PROW 2014-2020) oraz wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013), zobowiązany jest przestrzegać przez cały rok kalendarzowy norm i wymogów w zakresie wzajemnej zgodności. Wykaz norm i wymogów wzajemnej zgodności jest zamieszczony na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl.

Rolnicy uczestniczący w programie rolnośrodowiskowym (PROW 2007-2013) mają obowiązek przestrzegania minimalnych wymogów dotyczących stosowania nawozów i środków ochrony roślin oraz innych odpowiednich wymogów obowiązkowych, określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U., poz. 361, z późn. zm.), natomiast rolnicy, którzy podejmą zobowiązanie w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego lub działania rolnictwo ekologiczne (PROW 2014–2020) będą zobowiązani przestrzegać minimalnych wymogów dotyczących stosowania nawozów i środków ochrony roślin oraz innych odpowiednich wymogów obowiązkowych, które zostaną określone w przepisach wydanych na podstawie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Szczegółowe informacje w zakresie norm i wymogów wzajemnej zgodności oraz realizacji praktyk zazielenienia zostały opisane w broszurze *Zasada Wzajemnej Zgodności (cross-compliance)*, która została wysłana do każdego rolnika, ubiegającego się o płatności bezpośrednie w roku 2014.

F.1. ZASADY DEKLAROWANIA ROWÓW, DRZEW BĘDĄCYCH POMNIKAMI PRZYRODY ORAZ OCZEK WODNYCH NA MATERIALE GRAFICZNYM**Elementy krajobrazu – oczka wodne (OW), drzewa będące pomnikami przyrody (PP) oraz rowy (RÓW) do 2 m szerokości, podlegające zachowaniu.**

Elementy krajobrazu podlegające zachowaniu w roku 2015 to: **oczka wodne (OW)** w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych, o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m², **drzewa będące pomnikami przyrody (PP) i rowy (RÓW)** do 2 m szerokości. **Zachowanie charakterystycznych elementów krajobrazu:** rolnik zobowiązany jest do zachowania na gruntach rolnych będących w posiadaniu rolnika drzew będących pomnikami przyrody, rowów do 2 metrów szerokości oraz oczek wodnych w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m². Rolnik na materiale graficznym dołączonym do wniosku o przyznanie płatności na rok 2015 otrzyma informacje dotyczące zarejestrowanych w roku 2014 elementów krajobrazu typu (RÓW), (PP) oraz (OW). W roku 2015 rolnik zobowiązany jest te dane zweryfikować oraz zaznaczyć ewentualne miejsce położenia nowych elementów krajobrazu wraz z opisem: dla drzew będących pomnikami przyrody kodem **PP**, dla rowów do 2 m szerokości kodem **RÓW**, dla oczek wodnych o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m² kodem **OW**. **Uwaga:** Każdy rolnik ma obowiązek wskazać położenie na materiale graficznym elementów krajobrazu podlegających zachowaniu. **Nie należy zaznaczać ponownie elementów krajobrazu już wskazanych na materiale graficznym.**

G. ZASADY WYPEŁNIANIA OŚWIADCZENIA O POWIERZCHNI OBSZARÓW PROEKOLOGICZNYCH

Oświadczenie o powierzchni obszarów proekologicznych jest wypełniane przez rolników posiadających w gospodarstwie powyżej 15 ha gruntów ornych, którzy podlegają obowiązkowi utrzymania obszarów proekologicznych w gospodarstwie rolnym. Oświadczenie jest dołączane do wniosków spersonalizowanych dla rolników, którzy w 2014 r. posiadali co najmniej 15 ha gruntów ornych.

Oświadczenie wypełnia się dla działek ewidencyjnych, dla których w części VII wniosku w kolumnie 12 wskazano, że znajduje się na nich element proekologiczny.

Należy pamiętać, że w przypadku, gdy rolnik posiada powyżej 15 ha gruntów ornych w gospodarstwie ma obowiązek utrzymać obszary proekologiczne, których powierzchnia stanowi minimum 5% powierzchni posiadanych gruntów ornych.

Szczegółowe zasady obliczania wielkości obszaru proekologicznego zostały opisane w Sekcji D.2 niniejszej instrukcji.

Przypomnienie: Na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl jest zamieszczony kalkulator, który umożliwi sprawdzenie, czy przy wskazanej przez rolnika wielkości obszarów proekologicznych, spełnia on warunek utrzymania obszarów proekologicznych w gospodarstwie.

Zalecenie: Zaleca się, aby rolnicy posiadający powierzchnię gruntów ornych niewiele mniejszą niż 15 ha (wymóg utrzymania obszarów proekologicznych) zgłaszali elementy proekologiczne na tych samych zasadach jak rolnicy posiadający powierzchnie gruntów ornych powyżej 15 ha. W sytuacji, gdy rolnik wyliczy w swoim gospodarstwie powierzchnię gruntów ornych niewiele mniejszą niż 15 ha gruntów ornych, a w toku kontroli na miejscu zostanie stwierdzona powierzchnia powyżej 15 ha gruntów ornych, wówczas płatność może zostać pomniejszona z tytułu niespełnienia praktyk zazielenienia.

Pole 01 – należy wpisać 9-cyfrowy numer identyfikacyjny nadany na podstawie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

OŚWIADCZENIE O POWIERZCHNI OBSZARÓW PROEKOLOGICZNYCH W GOSPODARSTWIE

kolumna 1 – należy wpisać numer działki ewidencyjnej, podany w części VII wniosku w kolumnie 8, na której jest położony element proekologiczny.

W przypadku, gdy element proekologiczny jest położony na kilku działkach ewidencyjnych, należy wpisać jego powierzchnię w podziale na każdą działkę ewidencyjną.

kolumna 2 – należy wpisać nazwę elementu proekologicznego, korzystając z nazw elementów EFA opisanych w Sekcji D.2 niniejszej instrukcji (np. EFA1, EFA2, EFA3 ... itd.) oraz jego oznaczenie cyfrowe. Jeżeli na działce ewidencyjnej znajduje się kilka elementów proekologicznych (EFA) tego samego typu, każdy element należy wpisać w oddzielnym wierszu np. 3 drzewa (EFA3) na jednej działce ewidencyjnej należy wpisać w trzech oddzielnych wierszach, oznaczając każde drzewo odrębnym oznaczeniem (EFA3.1, EFA3.2, EFA3.3).

kolumna 3 – należy wpisać faktyczną wielkość elementu proekologicznego w metrach lub metrach kwadratowych lub sztukach (liczby całkowite).

kolumna 4 – należy wpisać powierzchnię obszaru proekologicznego (EFA) w metrach kwadratowych po zastosowaniu współczynnika przekształcenia i współczynnika ważenia.

Wartości współczynnika przekształcenia oraz współczynnika ważenia dla poszczególnych elementów proekologicznych są zamieszczone w Sekcji D.2. niniejszej instrukcji.

Pole 02 – w tym polu należy złożyć obowiązkowo czytelny podpis (imię i nazwisko) wraz z datą wypełnienia oświadczenia.

Przykład wypełnienia części II. Oświadczenia o powierzchni obszarów proekologicznych w gospodarstwie:

Rolnik posiada 15,01 ha gruntów ornych. Obszary EFA muszą stanowić co najmniej 5% gruntów ornych. W związku z tym obszary EFA muszą zajmować minimum 0,7505 ha (7505m²).

Gospodarstwo rolne składa się z dwóch działek ewidencyjnych, na których występują elementy EFA:

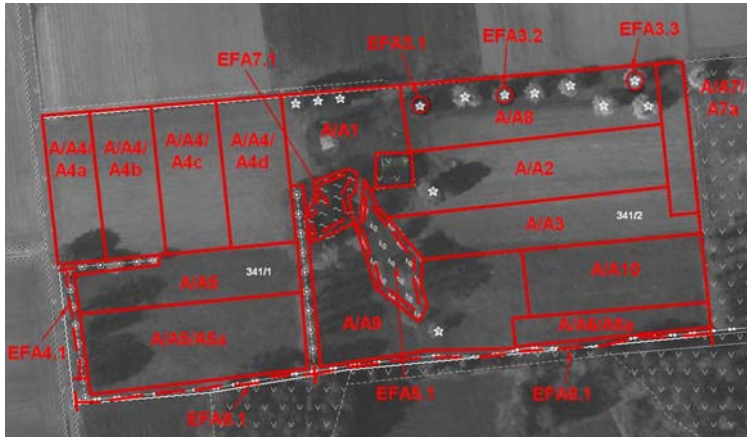
- działka ewidencyjna 341/1: zadrzewienie liniowe (EFA4), rów do 6 metrów szerokości (EFA8),
- działka ewidencyjna 341/2: 13 wolnostojących drzew (EFA3), rów (EFA8) (położony również na działce ewidencyjnej 341/1), zadrzewienie liniowe (EFA4), oczko wodne (EFA7) i zadrzewienie grupowe (EFA5).

II. OŚWIADCZENIE O POWIERZCHNI OBSZARÓW PROEKOLOGICZNYCH W GOSPODARSTWIE^{2), 3)}

Numer działki ewidencyjnej, na której jest położony element proekologiczny	Nazwa ¹⁾ i oznaczenie elementu proekologicznego	Faktyczna wielkość elementu proekologicznego (m lub m ² lub szt.)	Powierzchnia obszaru proekologicznego po zastosowaniu współczynnika przekształcenia (konwersji) i współczynnika ważenia
			m ²
1	2	3	4
341/1	EFA4.1	25	250
	EFA8.1	50	300
341/2	EFA8.1	170	1020
	EFA3.1	1	30
	EFA3.2	1	30
	EFA3.3	1	30
	EFA5.1	3000	4500
	EFA7.1	900	1350

Przykład wyrysowania elementów EFA na materiale graficznym

Każdy element EFA wskazany w oświadczeniu o powierzchni obszarów proekologicznych należy wyrysować na materiale graficznym, zachowując oznaczenia wskazane w kolumnie 3 tego oświadczenia.

- Elementy liniowe EFA wykazywane w metrach bieżących oznacza się przerywaną linią zaznaczając początek i koniec posiadanego i deklarowanego elementu EFA .
- Pojedyncze drzewa oznacza się czerwoną kropką .
- Granice elementów EFA wykazywanych w metrach kwadratowych oznacza się czerwoną przerywaną linią .

Przykłady wyliczenia elementów EFA

Przykład 1: W gospodarstwie uprawiane są rośliny wiążące azot na powierzchni 0,21 ha. Współczynnik ważenia dla upraw wiążących azot to 0,7. Powierzchnia obszaru proekologicznego w tym przypadku wynosi: $2100 \text{ m}^2 * 0,7 = 1470 \text{ m}^2$ (0,1470 ha).

Przykład 2: W gospodarstwie występuje strefa buforowa o szerokości 5 m i długości 40 m. Współczynnik przekształcenia to 6, współczynnik ważenia to 1,5. Powierzchnia obszaru proekologicznego w tym przypadku wynosi: $40 \text{ m} * 6 * 1,5 = 360 \text{ m}^2$ (0,036 ha).

Szczegółowe zasady ustalania obszarów EFA zamieszczono w broszurze Zasada Wzajemnej Zgodności (cross-compliance), która została wysłana do każdego rolnika, ubiegającego się o płatności bezpośrednie w roku 2014.

Kwalifikowanie elementów EFA do jednolitej płatności obszarowej

Element proekologiczny (EFA) (co do zasady znajdujący się na gruntach ornych)	Elementy EFA, które można wliczyć do powierzchni działki rolnej
Grunty ugorowane	TAK (mogą być również zaliczone jako uprawa w ramach praktyki dywersyfikacji upraw)
Elementy krajobrazu podlegające zachowaniu:	
✓ drzewa będące pomnikami przyrody	TAK: bez względu na liczbę drzew na 1 ha powierzchni gruntów ornych
✓ rowy	TAK
✓ oczka wodne o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m ²	TAK
Drzewa wolnostojące	TAK: w przypadku, gdy ich liczba nie przekracza 100 sztuk/ha
Rowy, w tym otwarte ciekły wodne	NIE: chyba, że szerokość rowu nie przekracza 2 m w obrębie działki rolnej (grunt orny)
Żywopłaty i pasy zadrzewione	NIE: chyba, że ich szerokość nie przekracza 2 m w obrębie działki rolnej (grunt orny)
Zadrzewienia liniowe	NIE
Zadrzewienia grupowe	NIE: chyba, że łączna powierzchnia skupisk zadrzewień nie przekracza 0,01 ha
Oczka wodne, do powierzchni których wlicza się strefę z roślinnością nadbrzeżną wzdłuż wody o szerokości do 10 m, z tym, że łączna powierzchnia oczka i roślinności nadbrzeżnej nie może przekraczać 0,1 ha (1 000 m ²)	NIE: chyba, że powierzchnia oczka wodnego jest mniejsza niż 100 m ² (element krajobrazu podlegający zachowaniu w ramach norm)
Miedze śródpolne, na których nie jest prowadzona produkcja rolna	NIE: chyba, że miedza śródpolna stanowi drogę dojazdową wydzieloną w obrębie działki rolnej (grunt orny) i jej szerokość w obrębie działki rolnej nie przekracza 2 m
Strefy buforowe na trwałych użytkach zielonych	TAK
Inne strefy buforowe	TAK
Strefy buforowe obejmujące pasy z nadbrzeżną roślinnością	TAK: o ile na obszarze tym prowadzona jest działalność rolnicza
Zagajniki o krótkiej rotacji:	TAK:
✓ z rodzaju wierzba (<i>Salix</i> sp.);	kwalfikują się gatunki z rodzaju wierzba (<i>Salix</i> sp.), brzoza (<i>Betula</i> sp.) i topola czarna (<i>Populus nigra</i>)
✓ z rodzaju brzoza (<i>Betula</i> sp.);	
✓ topola czarna (<i>Populus nigra</i>) i jej krzyżówki	
Pasy gruntów wzdłuż obrzeży lasów:	
✓ na, których jest prowadzona produkcja	TAK
✓ na, których nie jest prowadzona produkcja	NIE: chyba, że na powierzchni tej prowadzony jest wypas lub koszenie z wykorzystaniem biomasy na paszę
Obszary zalesione po 2008 r. w ramach PROW	TAK: ale tylko w ramach schematu I (Zalesianie gruntów rolnych)
Międzyplony lub okrywa zielona	NIE: chyba, że jest to plon główny
Uprawy wiążące azot	TAK (mogą być również zaliczone jako uprawa w ramach praktyki dywersyfikacji upraw)

H. ZASADY USTALANIA POWIERZCHNI GRUNTÓW ORNYCH W GOSPODARSTWIE

Ustalając powierzchnię gruntów ornych należy od powierzchni wszystkich użytków rolnych odjąć powierzchnie zajmowane przez:

- trwałe użytki zielone,
- uprawy trwałe (zajmują grunty przez okres 5 lat lub dłużej), w tym: zagajniki o krótkiej rotacji i plantacje drzewek bożonarodzeniowych,

- zalesienia dokonane po roku 2008 w ramach schematu pomocowego „Zalesianie gruntów rolnych” realizowanego w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW 2007-2013) oraz w PROW 2014-2020.

Od powierzchni gruntów ornych należy odjąć także powierzchnię gruntów ornych, na których prowadzona jest produkcja metodami ekologicznymi, zgodnie z przepisami o rolnictwie ekologicznym.

Przykład: Jeżeli rolnik posiada 17 ha gruntów ornych, a uprawy ekologiczne zajmują 8 ha, wówczas nie jest konieczna realizacja praktyki dywersyfikacji upraw (grunty orne bez produkcji ekologicznej zajmują 9 ha). Jeżeli rolnik posiada 17 ha gruntów ornych, a uprawy ekologiczne zajmują 6 ha, wówczas konieczna jest realizacja praktyki dywersyfikacji upraw, a rolnik nie musi utrzymać obszarów proekologicznych. Jeżeli rolnik posiada 17 ha gruntów ornych, a uprawy ekologiczne zajmują 1 ha, wówczas konieczna jest realizacja praktyki dywersyfikacji upraw i jednocześnie rolnik musi utrzymać obszary proekologiczne na poziomie 5% gruntów ornych.

Do powierzchni gruntów ornych należy dodać powierzchnie zajmowane przez elementy krajobrazu, które kwalifikują się do przyznania jednolitej płatności obszarowej i położone są w obrębie gruntów ornych. Do elementów tych zalicza się elementy podlegające zachowaniu w ramach norm, tj. rowy do 2 m szerokości, drzewa będące pomnikami przyrody, oczka wodne o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m² oraz elementy krajobrazu kwalifikujące się do jednolitej płatności obszarowej, tj. powierzchnie zajęte przez rowy, nieutwardzone drogi dojazdowe, pasy zadrzewień, żywopłoty, których szerokość nie przekracza 2 m. Do powierzchni gruntów ornych należy także wliczyć powierzchnie zajmowane przez obiekty znajdujące się na działce rolnej, o ile ich powierzchnia nie przekracza 100 m², np. stogi siana.

I. ZASADY REALIZACJI PRAKTYKI DYWERSYFIKACJI UPRAW

Odstępstwa od obowiązku realizacji praktyki dywersyfikacji upraw

W przypadku, gdy grunty orne zajmują powierzchnię 10 ha lub więcej, rolnik może być zwolniony z konieczności realizacji praktyki dywersyfikacji upraw, jeżeli spełniony jest przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- więcej niż 75% gruntów ornych to:
 - trawy lub inne pastewne rośliny zielne
 - grunt ugorowany lub
 - połączenie powyższych,
 a pozostałe grunty orne nie przekraczają powierzchni 30 ha;
- więcej niż 75% gruntów rolnych to:
 - trwałe użytki zielone
 - trawy lub inne pastewne rośliny zielne lub
 - połączenie powyższych,
 a pozostałe grunty orne nie przekraczają powierzchni 30 ha;
- powyżej 50% powierzchni zadeklarowanych gruntów ornych w danym roku nie było przez rolnika deklarowanych w roku poprzednim i na wszystkich gruntach ornych w danym roku uprawiane są inne uprawy w porównaniu do upraw w poprzednim roku kalendarzowym.

Sposób deklarowania upraw mieszanych

Na obszarze, na którym stosuje się uprawę mieszaną polegającą na jednoczesnym prowadzeniu dwóch lub większej liczby upraw w oddzielnych rzędach, każdą uprawę liczy się, jako oddzielną, jeżeli pokrywa ona, co najmniej 25% tego obszaru. Przykład 1. Jeżeli na powierzchni 10 ha gruntów ornych uprawiane są naprzemiennie: 1 rząd pietruszki, 1 rząd marchwi i 1 rząd czosnku, to poszczególne uprawy zajmują po 33,33% powierzchni i każdą z nich deklaruje się jako odrębną działkę rolną. Przykład 2. Jeżeli na powierzchni 10 ha gruntów ornych uprawiane są naprzemiennie 3 rzędy pietruszki, 1 rząd marchwi i 1 rząd czosnku, poszczególne uprawy zajmują odpowiednio: pietruszka - 60% powierzchni, a każda z pozostałych upraw – po 20%. W tym przypadku deklaruje się tylko jedną działkę rolną z uprawą pietruszka. Przykład 3. Jeżeli na powierzchni 10 ha gruntów ornych uprawiane są naprzemiennie 3 rzędy pietruszki, 2 rzędy marchwi i 1 rząd czosnku, wówczas deklaruje się dwie działki rolne (odpowiednio pietruszka, marchew), a powierzchnia każdej z deklarowanych działek rolnych wynosi 5 ha.

Obszary, na których prowadzi się uprawę mieszaną, w której w główną uprawę wsiewa się drugą uprawę, uznaje się za obszary zajęte jedynie pod uprawę główną. Możliwość uznawania różnych mieszanek nasion za oddzielne uprawy zostanie ewentualnie określona w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

Wykaz upraw na gruntach ornych na potrzeby dywersyfikacji upraw

Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy
anyż	Anyż	arbuz	Arbuz	arcydziegiel litwor	Arcydziegiel litwor	arnika łąkowa	Arnika
babka lancetowata	Babka	babka plesznik	Babka	bazylija pospolita	Bazylija pospolita	barbula szara	Barbula
bergenia grubolistna	Bergenia grubolistna	bieluń dziedzierzawa	Bieluń dziedzierzawa	bieluń indiański	Bieluń indiański	bobik	Wyka jara
bodziszek iberyjski	Bodziszek	bodziszek leśny	Bodziszek	bób	Wyka jara	brokuł włoski	Kapusta warzywna
brukiew	Kapusta rzepak jary	burak cukrowy	Burak	burak ćwikłowy	Burak	burak liściowy	Burak
burak pastewny	Burak	bylica boże drzewko	Bylica	bylica estragon	Bylica	bylica piołun	Bylica
cebula kartoflanka	Czosnek	cebula perłowa	Czosnek	cebula wielopiętrowa	Czosnek	cebula zwyczajna	Czosnek
chaber bławatek	Chaber	chaber driakiewnik	Chaber	chaber górski	Chaber	chaber nadreński	Chaber
chaber wielogłówny	Chaber	chrzan pospolity	Chrzan pospolity	ciecierzyca pospolita	Ciecierzycza	cukinia	Dynia zwyczajna
cykoria siewna	Cykoria	cykoria warzywna	Cykoria	czarnuszka siewna	Czarnuszka siewna	cząber górski	Cząber
cząber ogrodowy	Cząber	czosnek niedźwiedzi	Czosnek	czosnek pospolity	Czosnek	dalia zmienna	Dalia
drapacz lekarski	Drapacz lekarski	dynia figolistna	Dynia figolistna	dynia olbrzymia	Dynia olbrzymia	dynia oleista	Dynia zwyczajna
dynia pastewna	Dynia zwyczajna	dynia piżmowa	Dynia piżmowa	dynia zwyczajna	Dynia zwyczajna	dzielżan jesienny	Dzielżan
dzięgiel leśny	Dzięgiel	dziewanna wielokwiatowa	Dziewanna wielokwiatowa	dziurawiec zwyczajny	Dziurawiec zwyczajny	dzwonek ogrodowy	Dzwonek
endywia	Cykoria	esparceta siewna	Esparceta siewna	facelia błękitna	Facelia błękitna	fasola wielokwiatowa	Fasola
fasola zwykła	Fasola	fenkuł włoski	Fenkuł	fiołek trójbarwny	Fiołek trójbarwny	glistnik jaskółcze ziele	Glistnik jaskółcze ziele
gorczyca biała	Gorczyca biała	gorczyca czarna	Gorczyca czarna	gorczyca sarepska	Gorczyca sarepska	grindelia szorstka	Grindelia szorstka
groch zwyczajny	Groch	groch zwyczajny cukrowy	Groch	groch zwyczajny łuskowy	Groch	groszek leśny	Groszek
gryka zwyczajna	Gryka	hyzop lekarski	Hyzop lekarski	jarmuż (K)	Kapusta warzywna	jasnota biała	Jasnota
jęczmień jary	Jęczmień jary	jęczmień ozimy	Jęczmień ozimy	jeżówka purpurowa	Jeżówka purpurowa	jęczyzka pomarańczowa	Jęczyzka
kabaczek	Dynia zwyczajna	kalafior	Kapusta warzywna	kalarepa	Kapusta warzywna	kapusta brukselska	Kapusta warzywna
kapusta chińska	Kapusta właściwa	kapusta głowiasta biała	Kapusta warzywna	kapusta głowiasta czerwona	Kapusta warzywna	kapusta pastewna	Kapusta warzywna

Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy
kapusta pekińska	Kapusta właściwa	kapusta włoska	Kapusta warzywna	karczoch zwyczajny	Karczoch	kard hiszpański	Karczoch
katran abisyński	Katran abisyński	kminek zwyczajny	Kminek zwyczajny	kocanki piaskowe	Kocanki piaskowe	kolendra siewna	Kolendra siewna
komonica błotna	Komonica	komonica zwyczajna	Komonica	komosa ryżowa	Komosa ryżowa	koniczyna biała	Koniczyna
koniczyna białoróżowa	Koniczyna	koniczyna czerwona	Koniczyna	koniczyna egipska	Koniczyna	koniczyna krwistoczerwona	Koniczyna
koniczyna perska	Koniczyna	konopie siewne	Konopie siewne	konwalia majowa	Konwalia majowa	koper ogrodowy	Koper ogrodowy
koper włoski	Koper włoski	kozieradka pospolita	Kozieradka pospolita	kozłek lekarski	Kozłek lekarski	krokosz barwierski	Krokosz barwierski
krwawnica pospolita	Krwawnica	krwawnik pospolity	Krwawnik pospolity	krwiściąg mniejszy	Krwiściąg	kuklik zwisyły	Kuklik
kukurydza cukrowa	Kukurydza	kukurydza pękająca	Kukurydza	kukurydza woskowata	Kukurydza	kukurydza zwyczajna	Kukurydza
lawenda wąskolistna	Lawenda wąskolistna	lebiodka pospolita	Lebiodka	len oleisty	Len	len włóknisty	Len
lepiężnik różowy	Lepiężnik różowy	lewkonia dwurożna	Lewkonia	lewkonia letnia	Maciejka	łędzwan	Łędzwan
lnianka siewna	Lnianka siewna	lnianka pospolita	Lnianka pospolita	lnica pospolita	Lnianka	lubczyk ogrodowy	Lubczyk ogrodowy
lucerna chmielowa	Lucerna	lucerna mieszańcowa	Lucerna	lucerna sierpowata	Lucerna	lucerna siewna	Lucerna
lukrecja gładka	Lukrecja	lulek czarny	Lulek czarny	łąka przemienna	Trawy na gruntach ornych	łopian większy	Łopian większy
łubin biały	Łubin	łubin wąskolistny	Łubin	łubin żółty	Łubin	łyszczec wiechowaty	Łyszczec wiechowaty
macierzanka piaskowa	Macierzanka	macierzanka zwyczajna	Macierzanka	majeranek ogrodowy	Lebiodka	mak lekarski	Mak
mak wschodni	Mak	malwa czarna	Prawoślaz	marchew jadalna	Marchew	marchew pastewna	Marchew
marzanka wonna	Marzanka wonna	marzanna barwierska	Marzanna barwierska	mącznica lekarska	Mącznica lekarska	melisa lekarska	Melisa lekarska
melon	Melon	mieszanka jednoroczna traw	Trawy na gruntach ornych	mieszanka jednoroczna traw z motylkowatymi drobnonasiennymi	Trawy na gruntach ornych	mieszanka wieloletnia traw	Trawy na gruntach ornych
mieszanka wieloletnia traw z motylkowatymi drobnonasiennymi	Trawy na gruntach ornych	mięta długolistna	Mięta	mięta kędzierzawa	Mięta	mięta okrągłolistna	Mięta
mięta pieprzowa	Mięta	mikołajek płaskolistny	Mikołajek	miłek wiosenny	Miłek wiosenny	miodunka plamista	Miodunka plamista
mniszek lekarski	Mniszek lekarski	mydlnica lekarska	Mydlnica lekarska	nagietek lekarski	Nagietek lekarski	naparstnica purpurowa	Naparstnica
naparstnica wełnista	Naparstnica	nawłóć pospolita	Nawłóć pospolita	nostrzyk biały	Nostrzyk	nostrzyk żółty	Nostrzyk
oberżyna	Oberżyna	ogórecznik lekarski	Ogórecznik lekarski	ogórek	Ogórek	ogórek kiwano	Kiwano
oman wielki	Oman wielki	orlik pospolity	Orlik pospolity	ostropest plamisty	Ostropest plamisty	ostrzeń pospolity	Ostrzeń
owies bizantyjski	Owies	owies nagi	Owies	owies siewny	Owies	owies szorstki	Owies
papryka roczna	Papryka roczna	pasternak zwyczajny	Pasternak zwyczajny	pastwisko przemienne	Trawy na gruntach ornych	patison	Dynia zwyczajna
peluszka	Groch	perko	Rzepik ozimy	pietruszka korzeniowa	Pietruszka	pietruszka naciowa	Pietruszka
pięciornik kurze ziele	Pięciornik kurze ziele	pluskwica cuchnąca	Pluskwica cuchnąca	pokrzyk wilcza jagoda	Pokrzyk wilcza jagoda	pokrzywa zwyczajna	Pokrzywa zwyczajna
pomidor	Pomidor	pomidor skórzasty	Pomidor skórzasty	por	Czosnek	poziomka	Poziomka
prawoślaz lekarski	Prawoślaz	proso	Proso	przelot pospolity	Przelot pospolity	pszenica orkisz f. ozima	Pszenica ozima
pszenica płaskurka f. ozima	Pszenica ozima	pszenica samopsza f. ozima	Pszenica ozima	pszenica twarda f. ozima	Pszenica ozima	pszenica zwyczajna f. ozima	Pszenica ozima
pszenica orkisz f. jara	Pszenica jara	pszenica płaskurka f. jara	Pszenica jara	pszenica samopsza f. jara	Pszenica jara	pszenica twarda f. jara	Pszenica jara
pszenica zwyczajna f. jara	Pszenica jara	pszenżyto jare	Pszenżyto jare	pszenżyto ozime	Pszenżyto ozime	pszczelnik moldawski	Pszczelnik
rdest wężownik	Rdest	rezeda wonna	Rezeda	rezeda żółta	Rezeda	rodzynek brazylijski	Rodzynek brazylijski
rokambuł	Czosnek	rozchodnik okazały	Rozchodnik	roszpunka warzywna	Roszpunka warzywna	roźnik przerośnięty	Roźnik
różeniec górski	Różeniec górski	rukiew siewna	Rukiew siewna	rumian rzymski	Rumian rzymski	rumianek pospolity	Rumianek pospolity
ruta zwyczajna	Ruta zwyczajna	rutewka orlikolistna	Rutewka	rutwica lekarska	Rutwica lekarska	rzepa [w tym rzepa jadalna, pastewna]	Kapusta właściwa
rzepak jary	Kapusta rzepak-jary	rzepak ozimy	Kapusta rzepak-ozimy	rzepik	Rzepik ozimy	rzepik pospolity	Rzepik pospolity
rzeżucha ogrodowa	Rzeżucha ogrodowa	rzodkiew zwyczajna [w tym rzodkiew oleista, czarna, rzodkiewka]	Rzodkiew	salsefia	Salsefia	sałata głowiasta	Sałata
sałata listkowa	Sałata	sałata lodygowa	Sałata	sałata rzymska	Sałata	seler korzeniowy	Seler
seler naciowy	Seler	seradela uprawna	Seradela uprawna	serdecznik pospolity	Serdecznik pospolity	siedmiolątka	Czosnek
siekiernica górska	Siekiernica górska	siwiec żółty	Siwiec żółty	skorzonera	Skorzonera	stonecznik zwyczajny	Stonecznik
soczewica jadalna	Soczewica	soja zwyczajna	Soja zwyczajna	sorgo	Sorgo	sparceta piaskowa	Sparceta
stewia rebaudiana	Stewia	stulisz miotłowy	Stulisz	szalotka	Czosnek	szałwia lekarska	Szałwia
szałwia okrągowa	Szałwia	szanta zwyczajna	Szanta zwyczajna	szarłat	Szarłat	szczaw zwyczajny	Szczaw zwyczajny
szczęć leśna	Szczęć	szczęć sukiennicza	Szczęć	szczodrak krokoszowy	Szczodrak krokoszowy	szczypiorek	Czosnek
szparag lekarski	Szparag lekarski	szpinak zwyczajny	Szpinak zwyczajny	ślaz dziki	Ślaz	ślaz maurytański	Ślaz
ślazówka ogrodowa	Ślazówka	ślazówka turyngska	Ślazówka	topinambur	Słonecznik	trawy jednoroczne	Trawy na gruntach ornych
trawy wieloletnie na gruntach ornych	Trawy na gruntach ornych	trawy w siewie czystym z przeznaczeniem na nasiona	Trawy na gruntach ornych	trędownik bulwiasty	Trędownik	trojęść krwista	Trojęść

Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy
truskawka	Poziomka	turówka leśna	Turówka	turówka wonna	Turówka	tymianek pospolity	Macierzanka
tysiącznik pospolity	Tysiącznik pospolity	tytoń	Tytoń	ugór	Ugór	uprawa mieszana w rzędach	Uprawa mieszana
uprawy pod stałym lub ruchomym przykryciem	Uprawy pod stałym lub ruchomym przykryciem	werbena pospolita	Werbena pospolita	wierzbownica drobnokwiatowa	Wierzbownica drobnokwiatowa	wierzbówka koprzyca	Wierzbówka koprzyca
wiesiołek dwuletni	Wiesiołek	wiesiołek dziwny	Wiesiołek	wiesiołek lamarka	Wiesiołek	wilżyna ciernista	Wilżyna ciernista
wrotycz maruna	Wrotycz maruna	wyka siewna	Wyka jara	wyka kosmata	Wyka ozima	ziemniak	Ziemniak
złocien dalmatyński	Złocien dalmatyński	żeń-szeń prawdziwy	Żeń-szeń prawdziwy	żmijowiec zwyczajny	Żmijowiec zwyczajny	żyto jare	Żyto jare
żyto krzyca	Żyto ozime	żyto ozime	Żyto ozime	mieszanka strączkowo-gorczykowa	Wyka siewna z gorczyczą sarepską	mieszanka strączkowa	Łubin żółty z seradela
mieszanka strączkowo-słonecznikowa	Peluszka ze słonecznikiem	mieszanka strączkowo-zbożowa	Łubin żółty z owsem	mieszanka zbożowa	Jęczmień jary z owsem	mieszanka zbóż z roślinami strączkowymi	Jęczmień jary z grochem

- ARIMR informuje, iż w dniu 1 stycznia 2015 r. weszła w życie ustawa o zmianie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów rolnych, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Najważniejszą zmianą jest możliwość otrzymania przez małżonków dwóch, niezależnych numerów identyfikacyjnych (numerów EP), ale tylko pod warunkiem, że małżonkowie posiadają i prowadzą samodzielnie dwa odrębne gospodarstwa rolne, z których każde stanowi zorganizowaną całość. Każdy z małżonków, który chce ubiegać się o przyznanie drugiego numeru, będzie zobowiązany wykazać fakt samodzielnego prowadzenia odrębnego od współmałżonka gospodarstwa rolnego. Nadanie numeru identyfikacyjnego następuje w postępowaniu administracyjnym, w ramach którego kierownik biura powiatowego może żądać wyjaśnień i złożenia dodatkowych dokumentów. Numer identyfikacyjny nadawany jest w drodze decyzji administracyjnej, od której rolnik może się odwołać. Zmiana ta dotyczy także rolników już wpisanych do ewidencji producentów i mających nadany numer identyfikacyjny. Jeśli małżonek prowadzi samodzielnie i niezależnie od drugiego współmałżonka gospodarstwo rolne, może ubiegać się o nadanie drugiego numeru. Szczegółowych informacji udzielają pracownicy biur powiatowych Agencji.
- Posiadając aktualne dane, Agencja ma możliwość sprawnego i terminowego dostarczenia wniosków spersonalizowanych w roku następnym, skontaktowania się z rolnikiem w przypadku konieczności dostarczenia brakujących dokumentów lub przekazania istotnych informacji, a przede wszystkim może odpowiednio szybko przekazać przyznane płatności na rachunek bankowy rolnika. Jednocześnie przypominamy, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2012 r. poz. 86, z późn. zm.), płatność może zostać zrealizowana wyłącznie na rachunek bankowy należący do producenta (rolnika), jego pełnomocnika lub osoby uprawnionej do reprezentacji. Jeżeli przyznane rolnikowi płatności mają być przekazywane na rachunek bankowy należący do pełnomocnika, istotne jest, aby z treści udzielonego pełnomocnictwa wynikało takie upoważnienie.
- W celu dokonania zmiany, należy złożyć do kierownika biura powiatowego Agencji, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę wnioskodawcy, wniosek o wpis do ewidencji producentów z zaznaczeniem, że jest to zmiana danych. Formularz wniosku o wpis do ewidencji producentów dostępny jest w biurach powiatowych ARIMR oraz na stronie internetowej Agencji.**
- Przeprowadzenie aktualizacji danych zawartych w ewidencji producentów jest również możliwe podczas każdorazowej wizyty w biurze powiatowym Agencji, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę wnioskodawcy. W celu przyspieszenia tego procesu, pracownik biura powiatowego ma możliwość przygotowania wstępnie wypełnionego wniosku o wpis do ewidencji producentów oraz wprowadzenia danych, które wnioskodawca chce zaktualizować. Tak przygotowany wniosek zostanie wydrukowany, pokazany wnioskodawcy, a po jego sprawdzeniu i podpisaniu przez producenta, zostanie skierowany do obsługi zmiany danych. Proces ten w znaczący sposób ułatwia przeprowadzenie aktualizacji danych oraz nie zajmuje wiele czasu.
- W kampanii 2015 karte informacyjna [Informacja dotycząca występowania elementów proekologicznych (EFA) na działkach deklarowanych do płatności] oraz materiał graficzny z oznaczeniem elementów EFA zidentyfikowanych w LPIS otrzymają wyłącznie rolnicy, którzy w kampanii 2014 zadeklarowali działki o łącznej powierzchni gruntów ornych wynoszącej ponad 15 ha. Informacja została wskazana w kolumnie nr 7 karty informacyjnej - Informacji dotyczącej działek deklarowanych do płatności.
- Jeżeli przed złożeniem wniosku rolnik ma jakiegokolwiek wątpliwości dotyczące przekazanego materiału graficznego, w tym powierzchni obszaru PEG, elementów EFA - może uzyskać wszelkie informacje na ten temat kontaktując się z właściwym miejscowo biurem powiatowym ARIMR.

Uwaga: Agencja przypomina o konieczności terminowej aktualizacji danych zawartych w ewidencji producentów. Szczególnie istotne jest, aby aktualizować dane podmiotowe, tj. imię i nazwisko lub nazwę podmiotu, miejsce zamieszkania i adres do korespondencji oraz dane dotyczące numeru telefonu i rachunku bankowego.

I.1. SZACUNKOWE STAWKI PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNICH NA LATA 2015-2020

Rodzaj płatności bezpośrednich	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Jednolita płatność obszarowa (euro/ha)	107,0	107,5	108,0	108,6	109,3	96,9
Płatność za zazielenienie (euro/ha)	71,8	72,2	72,5	72,9	73,3	65,1
Płatność dla młodych rolników (euro/ha)	59,8	60,1	60,4	60,8	61,1	54,2
Płatność dodatkowa (euro/ha)	40,4	40,6	40,8	41,0	41,3	36,6
Płatność do bydła (euro/szt.)	69,0	69,3	69,7	70,1	70,5	62,5
Płatność do krów (euro/szt.)	69,2	69,5	69,9	70,2	70,6	62,7
Płatność do owiec (euro/szt.)	25,0	25,1	25,2	25,4	25,5	22,7
Płatność do kóz (euro/szt.)	15,0	15,1	15,1	15,2	15,3	13,6
Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych (euro/ha)	239,6	240,8	242,0	243,3	244,7	217,1
Płatność do powierzchni uprawy chmielu (euro/ha)	480,0	482,4	484,7	487,5	490,2	435,0
Płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych (euro/ha)	400,0	402,0	403,9	406,2	408,5	362,5
Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych (euro/ha)	400,0	402,0	403,9	406,2	408,5	362,5
Płatność do powierzchni uprawy pomidorów (euro/ha)	400,0	402,0	403,9	406,2	408,5	362,5
Płatność do powierzchni upraw owoców miękkich (euro/ha)	250,0	251,2	252,5	253,9	255,3	226,5
Płatność do powierzchni uprawy lnu (euro/ha)	200,0	201,0	202,0	203,1	204,3	181,2
Płatność do powierzchni uprawy konopi włóknistych (euro/ha)	200,0	201,0	202,0	203,1	204,3	181,2

Stawki płatności bezpośrednich będą określane corocznie jako iloraz koperty finansowej dla danego rodzaju płatności i powierzchni zatwierdzonych obszarów albo liczby zatwierdzonych zwierząt.

J. INFORMACJA DOTYCZĄCA DZIAŁEK DEKLAROWANYCH DO PŁATNOŚCI – dodatkowa strona przekazywana łącznie z wnioskiem o przyznanie płatności na rok 2015

Informacja dotycząca działek deklarowanych do płatności

1. Dane identyfikacyjne rolnika		Numer identyfikacyjny: 012345678		Nazwisko / Nazwa pełna: Kowalski					
Pierwsze imię / Nazwa skrócona: Stanisław									
2. Informacja dotycząca działek deklarowanych do płatności									
Identyfikator działki ewidencyjnej	Nr materiału graficznego	Informacja o powierzchniach działek referencyjnych					Informacje dodatkowe o działkach referencyjnych		
		Maksymalny kwalifikowalny obszar PEG	Maksymalny zwarty obszar PEG-a na działce referencyjnej	Powierzchnia trwałych użytków zielonych na działce referencyjnej	Powierzchnia trwałych użytków zielonych cennych przyrodniczo	Potencjalna powierzchnia gruntu ornego wyznaczona przez ARiMR	Rodzaj budynków lub budowli wykorzystywanych do prowadzenia działalności rolniczej ¹	Obszary specjalne ²	Inne ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
206301_1.0004.AR_291.24220/2	2, 8, 11	4,7523	3,2486	3,24	1,75	1,25	BI, BM, IN, MP, MS, PO, SK, ZG,	A, E, M, N2, ONW_1, ONW_2, ONW_3, ONW_4, PK, PN, PR, PZO, RP, S, SB_1, SB_2, SB_3, SB_4, SB_5, SB_6, SB_7, SO	BD, DR_50, NO, PPK

Sekcja 1 – Dane podmiotowe identyfikujące rolnika. **Sekcja 2** – Informacja dotycząca działek deklarowanych do płatności. Dodatkowa strona do wniosku o przyznanie płatności w roku 2015 składa się z 2 głównych sekcji. W **Sekcji 1** - zostały zawarte dane podmiotowe identyfikujące każdego rolnika. W **Sekcji 2** w **kolumnie 1-3** podano dane identyfikujące działkę ewidencyjną oraz podano wartość maksymalnego kwalifikowalnego obszaru PEG; w **kolumnie 4** – wprowadzono informacje o maksymalnym zwartym (nie rozdzielonym przez obszary np. niekwalifikowalne do płatności) obszarze gruntu występującym na deklarowanych działkach ewidencyjnych. Dodatkowo w **kolumnie 5-6** wskazano powierzchnię trwałych użytków zielonych **TUZ** oraz powierzchnię trwałych użytków zielonych cennych przyrodniczo; w **kolumnie 7** – wskazano wyznaczoną przez ARiMR potencjalną powierzchnię gruntu ornego; w **kolumnie 8** – zawarto informacje będące w posiadaniu ARiMR o rodzaju budynków lub budowli, wykorzystywanych do prowadzenia działalności rolniczej (**BI** – budynki inwentarskie, **BM** – budynki dla maszyn i urządzeń rolniczych, **IN** – inny budynek lub budowla wykorzystywane na cele rolnicze, **MP** – magazyn pasz, **MS** – magazyn środków ochrony roślin/substancji niebezpiecznych (np. oleje, paliwa), **PO** – płyty obornikowe, **SK** – silosy na kiszonkę, **ZG** – zbiorniki na gnojówkę/gnojowicę); w **kolumnie 9** – zawarto informacje o obszarach specjalnych występujących na danej działce ewidencyjnej (**A** – Obszary OSN, **E** – Obszary narażone na erozję, **M** – wystąpiła modernizacja gruntów w Ewidencji Gruntów i Budynków – konieczna weryfikacja deklarowanych powierzchni i identyfikatorów działek ewidencyjnych, **PK** – Parki Krajobrazowe, **N2** – Obszary „Natura 2000”, **ONW_1** – ONW - strefa nizinna I, **ONW_2** – ONW - strefa nizinna II, **ONW_3** – ONW - strefa góraska, **ONW_4** – ONW - obszar ze specyficznymi utrudnieniami, **PN** – Parki Narodowe, **PR** – obszary o niskiej zawartości próchnicy, **PZO** – na działce ewidencyjnej znajdują się obszary objęte koniecznością przestrzegania obligatoryjnych wymagań wynikających z planów zadań ochronnych lub planów ochrony, **RP** – Rezerваты Przyrody, **S** – Spadki pow. 20°, **SB_1** – działka leży w bezpośrednim sąsiedztwie jezior i zbiorników wodnych o powierzchni do 50 ha, **SB_2** – działka leży w bezpośrednim sąsiedztwie cieków wodnych, **SB_3** – działka leży w bezpośrednim sąsiedztwie rowów, z wyłączeniem rowów o szerokości do 5 m liczonej na wysokości górnej krawędzi brzegu rowu, **SB_4** – działka leży w bezpośrednim sąsiedztwie kanałów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18.07.2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145), **SB_5** – działka leży w bezpośrednim sąsiedztwie stref ochronnych ujęć wodnych, **SB_6** – działka leży w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego, **SB_7** – działka leży w bezpośrednim sąsiedztwie jezior i zbiorników wodnych o powierzchni ponad 50 ha, **SO** – Strefa Ochrony Ostoi, w **kolumnie 10** – na podstawie danych będących w posiadaniu ARiMR wskazano że: **BD** – działka ewidencyjna nie istnieje w Ewidencji Gruntów i Budynków, **DR50** - granice zadeklarowanej działki rolnej w ubiegłej kampanii, zweryfikowane podczas kontroli na miejscu wykraczały swym położeniem poza granice zadeklarowanych we wniosku działek ewidencyjnych, **NO** – działka leży na obszarze objętym opracowaniem „nowej” ortofotomapy i rolnik jest zobowiązany do szczególnie uważnej weryfikacji treści materiału graficznego zgodnie z przypadkami opisanymi w instrukcji wypełniania materiału graficznego w sekcji E. Szczegółowe zasady wypełniania materiału graficznego, **PPK** – dla działki ewidencyjnej zadeklarowanej w roku ubiegłym, w kontroli administracyjnej wykryto błąd przeddeklarowania maksymalnego kwalifikowalnego obszaru PEG.

K. INFORMACJA DOTYCZĄCA WYSTĘPOWANIA ELEMENTÓW PROEKOLOGICZNYCH (EFA) NA DZIAŁKACH DEKLAROWANYCH DO PŁATNOŚCI – dodatkowa strona przekazywana łącznie z wnioskiem o przyznanie płatności na rok 2015

Informacja dotycząca występowania elementów proekologicznych (EFA) na działkach deklarowanych do płatności

Dane identyfikacyjne rolnika		Numer identyfikacyjny: 012345678		Pierwsze imię/Nazwa skrócona: Jan		Nazwisko/Nazwa pełna: Kowalski						
Identyfikator działki ewidencyjnej	Zwyploty/pasy zaorwane (EFA 2)	Drzewa wolnostojące (EFA 3)	Zadrzewienie liniowe (EFA 4)	Zadrzewienie grupowe/ zadrzewienia śródpolne (EFA 5)	Miejsze śródpolne (EFA 6)	Oczka wodne (EFA 7)	Rowy (EFA 8)	Strefy buforowe (EFA 9)	Pasy gruntów kwalifikujących się do płatności wzdłuż obrzeży lasu (EFA 10 oraz EFA 11)	Obszary z zagajnikami o krotkiej rotacji (EFA 12)	Obszary zalesione po 2008 roku (EFA 13)	Razem maksymalny potencjalny obszar EFA na działce [m ²]
	[mb]	[szt.]	[mb]	[m ²]	[mb]	[m ²]	[mb]	[mb]	[mb]	[m ²]	[m ²]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
206301_1.0004.AR_291.24220/2	25,00	4	13,00	175,00		660,00	73,00	249,00	609,00	2 268,00	12 251,00	17 362,90
	250,00	120,00	130,00	262,50		990,00	438,00	2241,00	680,40	12 251,00		

Sekcja 1 – Dane podmiotowe identyfikujące rolnika. **Sekcja 2** – Informacja dotycząca elementów proekologicznych, występujących na zadeklarowanych działkach. W **Sekcji 1** - zostały zawarte dane podmiotowe identyfikujące każdego rolnika. W **Sekcji 2** w **kolumnie 2-12** podano dane dotyczące zidentyfikowanych na podstawie obrazu ortofotomapy przez ARiMR elementów proekologicznych EFA w ramach każdej działki ewidencyjnej. Dodatkowo, do każdego elementu proekologicznego EFA podano wielkość fizyczną wyrażoną w sztuka/metr bieżący/metr kwadratowy (wiersz górny) oraz powierzchnię, wyrażoną w metrach kwadratowych (m²), uwzględniającą współczynnik ważenia (konwersji) oraz współczynnik przekształcenia (wiersz dolny). W **kolumnie 13** została przedstawiona sumaryczna wielkość potencjalnego obszaru proekologicznego EFA na danej działce ewidencyjnej (m²).